

CESTA KE ZMĚNĚ ve Strategickém plánu SZP EU

Vážení kolegové sedláci,

v této zvláštní příloze k Selské revui najdete přehled nejdůležitějších výstupů naší Asociace, které jsme společně s jejím širším vedením uskutečnili v posledních týdnech proto, abychom se pokusili zvrátit velmi mazaně nachystaný Strategický plán, jehož autorem bylo ministerstvo zemědělství pod vedením bývalého ministra Miroslava Tomana za vlády Andreje Babiše. Víme, že tyto výstupy znáte, a není záměrem, abyste je nyní znovu četli, nicméně tento materiál byl do této podoby zpracován především z dokumentačních důvodů, abychom si mohli kdykoli v budoucnu připomenout, jak celé jednání k nastavení SZP v naší zemi probíhalo a jaká byla role ASZ ČR.

Navzdory některým účelovým snahám a situacím z různých koutů české zemědělské politiky se našim kolegům podařilo odhalit, že tento plán a způsob jeho projednání byl připraven přesně podle not úzké skupiny zpravidla supervelkých podniků. Tato skupina měla dlouhá léta neskrývanou podporu na resortním ministerstvu, ve vládě i v parlamentu a navíc se trvale zaštiťuje zájmy běžných zemědělských podniků. Podstata zákeřnosti tohoto plánu spočívala v tom, že pod rouškou nového období SZP EU a tudíž nutných úprav, které požaduje Evropská unie, a také pod rétorikou vybraných priorit resortu, měli být úplně všichni zemědělci připraveni nejméně o 1000 korun z každého hektaru na přímých platbách. Tyto prostředky pak měly být sofistikovanými postupy převedeny do různých opatření se zvláštními podmínkami k vybraným sektorům, které jsou jakousi náhodou právě v majetku největších agrárních bossů. To však nemělo být vše. Dalším cílem minulé vlády totiž bylo zcela eliminovat nástroje, které EU připravila k lepšímu naplnění podstaty Společné zemědělské politiky, a to k obecně vyšší podpoře menších a středních zemědělců, citlivých komodit, generační výměně, přírodě blízkým opatřením, znevýhodněným oblastem, atd. O tom, že speciálně naše postsocialistické zemědělství by všechny tyto změny potřebovalo, jistě nepochybuje žádný ze sedláků. Nejnebezpečnější ovšem bylo, že všechny tyto dopady by se naplno projevily až za dva roky, kdy by zmatená zemědělská veřejnost toto poškození zájmů velmi pravděpodobně přičítala nové vládě, která tyto podmínky ale nepřipravovala.

Po usilovných jednáních se zástupci všech politických stran v nové vládní koalici se nám podařilo na poslední chvíli vysvětlit, co by hrozilo českému zemědělství a přesvědčili jsme je, aby odeslání Strategického plánu pozdrželi o pár týdnů a hlavně, aby v něm provedli alespoň několik málo důležitých změn. Navzdory nekončícímu strašení a obrovské lživé mediální hysterii Agrární komory a Zemědělského svazu, zmanipulovaným demonstracím, osobním vyhrůžkám, všemožnému nátlaku a různým podrazům, za které by se nemuseli stydět ani ti největší mafiáni, se věc nakonec podařila.

Platí, že jakákoli hodnocení by se měla říkat s odstupem. Nicméně s dvacetiletou zkušeností a aktivní činností v naší ASZ si dovoluujeme konstatovat, že se celé naší základně podařil hmatatelný a nezpochybnitelný úspěch, který možná nemá srovnání s jinými předchozími, taktéž velmi důležitými úspěchy ASZ. Nemáme však na mysli pouze oněch několik miliard korun ročně, které nyní zůstanou zachovány v přímých platbách všem sedláckům pro další pětileté období a které budou navíc svou dostupností nejméně zatíženy podmínkami stále zelenější politiky. Máme na mysli zejména to, že se nyní velmi zásadně podařilo zvýšit povědomí o této naší organizaci, o jejích principech a vlastně o selském stavu vůbec. Široká veřejnost mezitím také pochopila, že zemědělství nejsou jen postsocialistické podniky, agroholdingy a jejich bafuňáři, kteří si spletli dotační politiku se spížirnou, kam se dá zajít, když dostanou zrovna chuť. Máme za to, že až se situace uklidní a i mnozí členové Agrární komory zjistí, v čí prospěch se s jejich důvěrou pracovalo, přijdou i změny další.

Tyto pozitivní změny se však naší Asociaci nepodařily žádnou náhodou. Jsou výsledkem promyšleného, neústupného a přitom zcela korektního boje za práva sedláků a za rodinné farmy, a to vždy bez ohledu na jejich velikost či zaměření. V uplynulých třech letech jsme se mimo jiné při obhajobě našich podnikatelských, ekonomických i dalších zájmů zaměřili na témata, která jsou nosná pro dnešní i budoucí dobu a nabídli veřejnosti koncepční řešení na řadu problematických míst s využitím našeho potenciálu přirozeného hospodaření na vlastních statcích. Navázali jsme konkrétní spolupráci na centrální, ale i regionální úrovni se všemi politickými

stranami a jejich klíčovými zástupci na všech úrovních, a nebáli jsme se je aktivně podpořit i ve volbách. Rozumnou diskusí a jasnými argumenty opřenými o zkušenosti z farem našich členů se podařilo dostat naše témata nejprve do předvolebních programů, následně do vládního prohlášení a především do hlav důležitých osobností. Stejně jsme postupovali při pochopení zájmů mnoha nevládních organizací, ať už zemědělského nebo jiného zaměření a rozvinuli jsme s nimi vzájemně přínosnou spolupráci. Vážíme si proto všech partnerů, kteří nám pomohli k těmto změnám v těch nejsložitějších chvílích. Mohou se na nás spolehnout, že budeme také my při nich stát v důležitých okamžicích.

Je třeba velmi poděkovat všem představitelům nové vládní koalice, novému ministru zemědělství i všem stranickým expertům na oblast zemědělství za to, že se nezalekli dryáčnického vystupování AK a ZS a začali naplňovat svůj program. Děkujeme celé členské základně ASZ ČR za plnou podporu a zejména všem konkrétním kolegům, kteří v rámci svých nejrůznějších aktivit pomáhali obhájit kroky Asociace. Jak již padlo v úvodních slovech v rámci naší lednové konference Pestrá krajina na ČZU – uspěli jsme jako organizace proto, že jsme nemysleli jen sami na sebe. Obhajovali jsme (a obhájili) zájmy konvenčních i ekologických zemědělců s výměrou až 2000 hektarů, což je naprostá většina podniků v ČR. Zcela jistě nejsou všechny věci ve Strategickém plánu tak, jak bychom je potřebovali a i vyjednávání ASZ mohlo být (a také bude muset ještě být) v některých směrech efektivnější, nicméně věříme, že prosazené pozitivní změny jsou již nezvratné a znamenají začátek jiného uvažování nad českým zemědělstvím. Věříme také, že tento myšlenkový posun ve společnosti se bude nyní mocí snáze projevovat v různých podobách ve prospěch všech zemědělců. Jsme na konci jedné důležité etapy a tím pádem i na začátku další, kterou budeme muset opět poctivě a zodpovědně vůči všem členům i ostatním sedláckům odpracovat. Společně s vámi se na tuto další práci těšíme!

*Za Předsednictvo ASZ ČR
Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda
Ing. Jan Štefl, místopředseda
Jan Staněk, místopředseda
8. 2. 2022*

Odpovědi na některé dotazy novinářů ke Strategickému plánu

21. 12. 2021

Tomanovo ministerstvo dokončilo Strategický plán, který podle Asociace soukromého zemědělství ČR nahrává agroholdingům (v čele s Agrofertem) a znevýhodňuje malé a střední zemědělské podniky. Jaké hlavní problémy z toho vyplývají pro menší firmy? Kde je posun k agroholdingům nejvíce patrný (v rámci rostlinné a živočišné výroby) a jaké jsou jeho motivace?

Přestože roční objem finančních prostředků přidělených dle Strategického plánu na roky 2023 - 2027 do prvního pilíře na přímé platby ve výši 855 mil. eur je stejný jako v minulých letech, a objem finančních prostředků do druhého pilíře (Programu rozvoje venkova) se pro nové období díky kofinancování ve výši 65 % výrazně navýšil z 11,99 miliardy Kč na 19,6 miliardy Kč, tj. o 60 %, a také objem peněz na národní dotace se zvyšuje ze současných 4,4 miliardy Kč nově na 5 miliard Kč, snižuje MZe nenávratně a účelově všem zemědělcům přímé platby o více než 1000 Kč/ha, tj. téměř o 20 % z původní částky 6400 Kč na pouhých 5400 Kč/ha. Snižení je způsobeno především novým neodůvodnitelným převodem financování údržby trvalých travních porostů (TTP) z peněz na přímé platby a také zcela účelovým navýšením převodu prostředků z přímých plateb ve výši 241 Kč/ha na společnou organizaci trhu (SOT), tj. prostředky na reklamu a administrativní podporu odbytu produkce drůbeže, vína, ovoce, zeleniny a okrasných rostlin, a částečně i na vakcinaci v chovech drůbeže. Platby na základní ošetřování trvalých travních porostů se navíc do budoucna sníží z původních 2411 Kč/ha na pouhých 2146 Kč/ha, a i tyto peníze vyšetřené z prvního pilíře se použijí na nový titul provozních podpor pro ty podniky, které začnou využívat stroje řízené přes satelity. Tyto částky jsou navíc počítány při kurzu 26,5 Kč/eur, takže při dalším reálném posílení koruny bude pokles výše přímých plateb pro zemědělce ještě větší.

Motivace je jednoduchá. Prostřednictvím odklonění co největšího množství prostředků z I. pilíře na provozní financování ve druhém pilíři, kde nehrozí dle pravidel SZP žádná regulace či omezení, vyjma části dotací na kompenzaci zemědělské újmy v přírodně znevýhodněných oblastech (ANC), v maximální míře podpořit agroholdingové struktury a ty největší zemědělské podniky prostřednictvím masivních dotačních provozních podpor do chovů drůbeže, prasat a částečně chovů dojníc, protože právě tyto jsou převážně v držení těchto supervelkých podniků. Podpora se odehrává především prostřednictvím složitých dotačních systémů na financování tzv. Dobrých životních podmínek zvířat, na

vakcinace v chovech prasat a drůbeže nebo prostřednictvím tzv. Nákazového fondu pro drůbež, prasata a dojnice. Protože s jídlem asi roste i chuť, tak už ani navýšený objem finančních prostředků přidělený na tyto účely do druhého pilíře a do národních podpor těmto podnikům nestačí, a ještě si navíc tyto své dotační přisuny vylepšují o peníze, o které se sníží platby všem zemědělcům z přímých plateb v prvním pilíři. Snižování plateb o 1000 Kč/ha představuje částku 3,5 miliardy Kč.

Toto vše výše uvedené poškodí menší zemědělce hospodařících na výměrách až do 1500 ha jednoznačně snížením přímých plateb a tím, že pro většinu z nich díky přerozdělení peněz především na prasata a drůbež, se jiné dotační prostředky včetně investičních stanou pro většinu zemědělských podniků prakticky nedostupnými.

Jak se posílení agroholdingů projeví po snížení přímých plateb na hektar a jsou odpovídajícím způsobem kompenzovány menší podniky a farmy?

K posílení agroholdingů dojde nastavením větších penězovodů do sektorů komodit, produkce a výrob, které agroholdingy v současnosti již ovládají. Snižování dotací pro menší podniky a snížením či nenavýšením dotací do sektorů, které jsou pro agroholdingy marginální, jako například údržba TTP, chov ovcí a koz, ekologické zemědělství, prodej ze dvora, sdružování zemědělců, volné a pastevní chovy zvířat apod., získají další konkurenční, a především finanční výhody na zemědělském poli. Kompenzace v rámci nízké redistributivní platby je zcela nedostatečná.

Nová vláda chce podle koaliční smlouvy více podporovat malé a střední podniky, mj. zastropovat dotace pro velké podniky. Bude to mít nějaký efekt, pokud nedojde k celkové změně strategie?

Strategie se musí změnit. V prvé řadě je potřeba vrátit všem zemědělcům peníze v plné výši do přímých plateb, protože zde budou muset mít zaplacené své náklady související s vyššími nároky na údržbu krajiny a vyššími náklady na základní životaschopnost svých podniků (vyšší ceny hnojiv, energií, pohonných hmot,

mezd, pachtovně). Současně musí nová vláda dodržet své závazky k podpoře menších a středních zemědělců a zavést redistributivní platbu, tj. podporu na první hektary pro všechny zemědělce ve výši 30 % objemu peněz z prvního pilíře a také postupnou degresivitu základní platby (BISS) bez jakýchkoliv odpočtů mzdových nákladů. Jinak se nebude konat žádná podpora menších a středních zemědělců s výměrami až do cca 1500 ha, tj. těch, kteří v současné době nejmenom, že nejsou v tomto smyslu podporováni, ale dokonce už nyní dostávají až o 20% nižší provozní podpory než ty největší zemědělské podniky. Výstupy ÚZEI a FADN hovoří jasně. Pokud nebude v tomto smyslu změněn Strategický plán, stanou se více ohroženou skupinou i zemědělci, kteří hospodaří na výměrách až okolo 1500 ha nejmenom kvůli tomu, že dostávají nižší dotace, ale také kvůli tomu, že mají svoji výrobu a produkci pestrou a tím především investičně náročnější než specializované podniky. Tuto situaci v současné době prokazují i výstupy FADN a ÚZEI, které také jednoznačně potvrzují potřebu, účelnost a smysluplnost 30% redistribuce a zastropování plateb, které by napravilo výraznou nerovnováhu současného, ale především i toho nového systému dotačních podpor.

Jak se v této strategii projevuje maskování trendů Green Dealu? Co v tomto dokumentu prakticky znamená podpora precizního zemědělství?

Green Deal se ve Strategickém plánu ve skutečnosti zase tolik, kromě povinného podílu uvedení půdy do klidu, přespříliš neřeší, protože se jej ČR snaží vyřešit jistými oklikami s cílem toho pro zemědělce zase tak moc neměnit. Provozní podpora tzv. precizního zemědělství ala ČR je toho příkladem, protože je to podpora spíše pouze „přesného zemědělství“, ale nikoliv podpora komplexního přístupu k plnění klimatických cílů požadovaných SZP především systémem péče o chov zvířat, pole, hnůj, odpady atd. Green Deal není pouze o řízení strojů na polích, jak si asi představuje ČR.

Strategický plán musí odejít do Bruselu do konce roku a nová vláda bude mít minimum

času na jeho změny. Přitom jeho současná podoba je v rozporu s koaliční smlouvou. Jaké jsou reálné možnosti v této chvíli aspoň minimalizovat škody, o což se bude vláda podle europoslankyně Vrecionové pokoušet (zastropování, větší podpora začínajícím farmářům...)? Co lze v tomto směru učinit v následujícím sedmiletém období?

Strategický plán je jednoznačně v rozporu s koaliční smlouvou, navíc už i ve srovnání se současností negativně dopadne na drtivou většinu neholdingových zemědělců, a to už vůbec nemluvíme o případě, kdy by nastala situace, že kofinancování druhého pilíře bude nižší než současnou odstupující vládou schválených 65 %. Varianty pro tyto případy předložené na proběhlých pracovních skupinách k návrhu Strategického plánu, o kterých se kupodivu zatím veřejně příliš nemluví, by mohly být pro neholdingové zemědělce přímo katastrofou. Například už při poklesu kofinancování na 50 % se snižují o 15 % platby do ANC oblastí, klesají sazby na ekozemědělství a biodiverzitu, zastavují se platby na pozemkové úpravy a investice do zpracování zemědělských prvovýrobků, nebo

se snižují některé platby do lesnictví apod. Při této výši kofinancování pak jsou ale vždy vypláceny někdy i v plné výši platby nebo intervence na vakcinace a dobré životní podmínky prasat, drůbeže, platby na společnou organizaci trhu, tj. hlavně ty platby, které ve finále směřují do agroholdingových struktur. A o to tu jde. Je proto potřeba vyjednat v Bruselu odklad odeslání návrhu a pokusit se v něm udělat alespoň nějaké změny. Nyní je to vše na odvaze politiků z nové koalice. Šance je to prakticky jediná a její propásnutí poškodí drtivou většinu zemědělců. Pokud se to nepodaří nyní, v následujících sedmi letech, kdy bude muset ČR tento svůj plán dodržovat, nepůjde už v tomto volebním období zásadní změny udělat.

Je v této strategii něco, co by se dalo z pohledu ASZ podpořit?

ASZ v žádném případě nepodpoří a dlouhou dobu již kritizuje navržený způsob přerozdělování peněz a peněžních toků pro jednotlivé finanční obálky schválený a nastavený odstupující vládou, a to především z výše uvedených důvodů. Technické nastavení jednotlivých opatření a nařízení, kromě některých

výše zmíněných, ASZ ČR ale podporuje. Podporuje a požaduje především nekrácení výše přímých plateb o dříve uvedených 1000 Kč/ha pro všechny zemědělce, podporuje navýšení finančních prostředků do ANC oblastí, podporuje agrolesnictví, pozemkové úpravy, celofaremní systém ekoschémát v prvním pilíři v obecné podobě, ale bez chybně a účelově zařazeného ošetřování TTP, posílení obálky pro ekologické zemědělství vzhledem k závazku navýšení jejich ploch, dotace na zpracování zemědělské produkce, prakticky všechny tituly VCS (citlivé komodity), integrovanou produkci, systém a objem peněz pro LEADER, podporu generační výměně, finance zejména pro menší vlastníky lesů, atd. Tyto priority by měl stanovit Strategický plán a zajistit také jejich financování i v případě snížení kofinancování II. pilíře a nikoliv tak, jak tomu je nyní. To vše jsou totiž klíčové oblasti, kde peníze chybí a může za to současná národní zemědělská politika a nastavení tohoto Strategického plánu.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR, Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

Výzva zemědělcům, politikům, Agrární komoře a Zemědělskému svazu:

Prosadit změny ve Strategickém plánu ČR je v zájmu drtivé většiny českých zemědělců

28. 12. 2021

Přestože je v naší zemi obor zemědělství vnímán (a reálně tomu tak v mnoha případech je) jako hluboce rozdělený duální systém reprezentovaný na straně jedné průmyslovými agroholdingy a na straně druhé rodinnými farmami, spojuje potřeby mikropodniků, malých, středních i část velkých zemědělců celá řada společných zájmů. V nejobecnější poloze je to nutnost neustále odkládané transformace tuzemského zemědělství. To se ani po více než 30 letech po listopadu 1989 nedokázalo vymanit z předlistopadových přístupů, které jsou ale v mnohém buď překonané, nebo postupně překonávány, mimo jiné právě i pro měnící se podmínky Společně zemědělské politiky EU. Další zastírání této skutečnosti by bylo na škodu všem.

Navzdory tomu, že za hlavního kritika dosa- vadního pojetí české zemědělské politiky je dlouhodobě považována Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR), jsou změny požadované naší organizací v bytostném zájmu mnohem širšího spektra podnikatelů v tomto oboru, než jsou jen sedláci na rodinných farmách, které primárně zastupujeme. Rostoucí koncentrace vlastnictví půdy a trend přesunu vlastnictví zemědělských podniků do zahraničních investičních společností nebo do rukou pár byznysmenů původem mimo zemědělství představuje obrovské a nevratné riziko právě pro klasická družstva nebo akciovky, které jsou stále více v hledáčku oligar-

chů a všelijakých dotačních dravců. Tyto běžné středně velké podniky právnických osob, které na venkov také patří, totiž prakticky nemají žádnou funkční obranu proti tomuto kapitálu. Ten je ale bohužel přímo podporován stávající strukturou dotací, která klasickým družstvům ve skutečnosti žádnou výhodnější či udržitelnější pozici nenabízí – ba právě naopak, odmítáním jakýchkoli změn si svůj výhled jen zhoršují. A pokud je tato skupina standardních zemědělských subjektů řízena kvalitním managementem, měla by si tuto realitu konečně přiznat a podpořit požadavky na systémové změny. Je tu ale i řada dalších zcela fatálních rizik, které náš sektor ohro-

žují, aniž by si s nimi dosud ministerstvo zemědělství vědělo rady, a hlavně s nimi vůbec chtělo cokoli dělat. Supervelké podniky se svými úzkými zájmy dosud vždy šikovně „přesvědčili“ všechny hráče – tj. jak řídicí politické špičky, tak i vedení některých nevládních organizací, kteří v obavě z případné kritiky z neudržení finančních toků se dál jen motají v kruhu přejímání nesmyslných manter o potřebě zajištění stále větších dotací, o zvyšování soběstačnosti, konkurenceschopnosti a v podobných heslech, jejichž funkční podstata ale leží v úplně jiném nastavení podnikatelského sektoru.

ASZ ČR se ale nebojí říkat, že to, co našemu sektoru skutečně a dlouhodobě chybí, nejsou ani tak dotační peníze, těch je naopak poměrně dost, ale schází odvaha přiznat si výše popsanou realitu a hledat skutečná východiska. Nejlepším důkazem je zcela účelové nastavení současného Strategického plánu MZe, který je nám podsouván jako kvalitní zboží, na kterém se nesmí anebo již z časových důvodů nemůže nic měnit. Cesta budoucnosti ale neleží v dalším navyšování prostředků v rámci kofinancování, nýbrž v přepracování podmínek a cílů jejich distribučních kanálů. Jedině tím se uvolní větší prostor pro řešení, která začnou mít zemědělci do budoucna více ve svých rukou a nebudou závislí na tom, jak se vyvine ta či ona společenská ideologie nebo politika. Věřím, že každému normálně uvažujícímu sedlákovi, který cítí stále hmatatelnější problémy v tomto oboru podnikání, se toto jeví jako logický postup. Přesto však jde otaktabuizovaně téma, které nutí představitel z Agrární komory a Zemědělského svazu svolávat své ovečky, aby na základě předepsaných variant melodramatických dopisů, které mají zasílat nově zvoleným autoritám, vyvolaly zdání, že je ve Strategickém plánu vše v pořádku. Ve skutečnosti ale pouze chtějí novým politikům navléknout smyčku na jejich krk, aby byli po celou dobu mandátu zodpovědní za realizaci něčeho, co nastalí jejich předchůdci s úplně jinými zájmy. To, co ale náš sektor opravdu nyní nepotřebuje, jsou nepodložená strašení zánikem zemědělství a už vůbec ne drzá vyhrožování stávkovými pohotovostmi v situaci, kdy nový ministr zemědělství ještě ani nemohl vejít do své kanceláře. To nesvědčí o elementární úctě k nově přichozímu ministroví ani o konstruktivním přístupu. Svědčí to jen o demonstraci síly, které by ale nové vedení ministerstva nemělo podlehnout, jinak bude cokoli dalšího prosazovat jen velmi těžko.

Potřebné naopak je, společně s nevládní a odbornou veřejností využít všechn zbývající čas na prověření možných změn, které lze ještě stačit udělat a vymanit se z područí agrofertizačního schématu, který normálním zemědělcům bez ohledu na podnikatelskou formu nenabídl nic dobrého. Je třeba dát nový impuls a program venkovu, který bude na prospěch většiny sedláků a zemědělských podniků. ASZ ČR proto plně podporuje, aby nový ministr zemědělství vyjednal s Evropskou komisí co nejdříve odklad odeslání strategického dokumentu a nabídl plnou odbornou součinnost a podporu při jeho alespoň částečném přepracování. Setrvání na stávající verzi Strategického plánu totiž jen dále přispěje k prohloubení již zmíněné duality v sektoru namísto k jejímu snížení.

Snaha ASZ ČR o tyto změny přitom vůbec není namířená proti větším podnikům a rozhodně se tak musím ohradit proti lžím, které se objevily v nedávných článcích šéfů Zemědělského svazu i Agrární komory. Podniky fyzických i právnických osob obhospodařující několikasethektarové výměry jsou podstatnou součástí jinak velmi pestré členské základny ASZ ČR, kterou přitom mnozí nesprávně vnímají pouze jako subjekty s malou výměrou, a tím i jako méně významnou část zemědělského spektra v naší zemi. Skutečnost, že se ASZ ČR snaží vidět věci v širších souvislostech a hájit nejenom zájmy těch nejmenších, dokládá mimo jiné i fakt, že navrhovala princip zastropování na podstatně vyšší hektarové úrovni či od počátku podporovala maximální (30%) redistributivní platbu pro úplně všechny zemědělce bez ohledu na jejich výměru. Vedle toho však také odmítáme finanční přesuny na několik málo vybraných opatření a komodit, kterou budou příčinou toho, že bude všem zemědělcům v příštích letech konáním české politické reprezentace a úředníků (nikoli

Bruselem!) snížena přímá platba o více než 1 000 korun na hektar. Všechny tyto, ale i další návrhy, které má MZe k dispozici, neznamenají žádnou likvidaci zemědělství, jak je nám vyčítáno, ale naopak jsou v zájmu naprosté většiny zemědělců.

Je tedy jisté, že ASZ ČR rozlišuje především způsob hospodaření a schopnost a ochotu větších i menších zemědělců zůstat na vesnici a zodpovědně se starat o svůj majetek, rodinu a okolní krajinu a až teprve poté je na místě dělat další opatření logicky odvozená například podle velikosti či podle jiných kritérií. Vyzývám proto nikoli členskou základnu, ale především vedoucí zástupce Agrární komory i Zemědělského svazu, aby zanechali očerňování naší organizace a uvolnili prostor pro provedení nutných oprav a změn, které české zemědělství potřebuje. Už i na Slovensku, které je nám svou strukturou podniků, nedávnou historií a bohužel i svými problémy velmi podobné, jasně pochopili, že změna je nevyhnutelná. Zavádějí tam celou škálu opatření směřující k podpoře takového modelu zemědělství, který je blíž tomu evropskému.

Vyzývám ovšem také politiky zainteresované v resortu zemědělství i životního prostředí v nové koaliční vládě, aby využili této jedinečné příležitosti a postarali se o jimi slíbené změny. Jinak by totiž riskovali nejen svou pověst, pakliže na těchto změnách již založili své politické programy (a dostali k nim voličkou podporu), ale riskovali by především kondici českého zemědělství, které navzdory obrovským dotačním prostředkům stále více ztrácí svou celkovou pozici. Jakékoli úkroky stranou nebudou pro nikoho dobrým řešením. Je třeba nyní s odvahou řešit to, co je potřeba.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR

V čem spočívá zákeřnost současného návrhu Strategického plánu pro zemědělce, ale i pro novou vládu?

3. 1. 2022

Proč je správné a jednoznačně zcela nezbytné odmítnout snížení přímých plateb pro všechny zemědělce o 1000 Kč/ha a současně zavést redistributivní platbu ve výši 30 % na prvních 150 ha pro všechny zemědělce? (Vizte, prosím, výpočty níže).

Agrární komora, která se ve vztahu ke Strategickému plánu (SP) již pravděpodobně rozhodla zastupovat pouze zájmy agroholdingů, ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství neustále vytvrvala prosazuje řešení SP na nové pětileté období v původním znění pouze s drobnými a spíše jen technickými změnami. Tento Strategický plán je ale v současnosti připraven (a především i přidělením peněz do jednotlivých vybraných obálků navržen) hlavně pro účely do budoucna ještě větší finanční podpory převážně velkých agroholdingových struktur. Velmi zarážející v této souvislosti je skutečnost, že toto vše Agrární komora neváhá prosazovat a podporovat dokonce již i na úkor významného finančního poškození většiny svých členů, zemědělských podniků, kteří hospodaří na výměrách do 1500 ha. O podpoře nejmenších už vůbec nemluvě.

Velmi významným problémem jsou způsoby a účel rozdělování peněz z II. pilíře, kam je nyní ve srovnání se současným programovacím obdobím přiděleno ročně o 60 % finančních prostředků více (z původních 12 miliard Kč se navyšuje na 19,6 miliard, tj. o 7,6 miliardy Kč), přičemž jednotlivé dotační obálky zde zůstávají prakticky úplně stejné jako v současném období, pouze s tím rozdílem, že se podstatně navyšují přiděly peněz především ve velké míře do sektorů chovů prasat a drůbeže. Rozhodující dotace do přírodně znevýhodněných oblastí ANC zde zůstávají úplně stejné jako je tomu v současném období (tj. nenavyšují se vůbec), dotace do ekologického zemědělství se v druhém pilíři sice navýší o něco více než o 5 %, ale naproti tomu se o podstatně vyšší částku sníží dotace na základní údržbu travních porostů (z 2411 Kč na 2140 Kč/ha), která je navíc ještě i přesunuta na financování z I. pilíře. Z agroenvidotací se navyšuje prakticky pouze objem peněz na biopásy, na biopásy mezi bloky o výměrách do 30 ha apod. O skutečnosti, že MZe a Agrární komora odmítají za této situace zdejšího podstatného navýšení objemu finančních prostředků platit údržbu travních porostů z tohoto II. pilíře už ani nemluvě. Proč to však dělají, je zřejmé ve výčíslení níže. Jejich heslem nejspíše je: každou korunu pro agroholdingy je potřeba urvat za každou cenu a od kohokoliv.

Nejvýraznější negativní finanční dopad dotací na všechny zemědělské podniky se ale odehrává v I. pilíři - a to v prvé řadě tím, že se bude z I. pilíře nově financovat již zmíněná údržba travních porostů, různé především marketingové dotace, organizace společných trhů a podpora precizního zemědělství. Toto vše ale ubere všem zemědělcům nenávratně ve srovnání se současným dotačním obdobím z greeningové platby (nový název ekoschéma I. pilíř) a z přímých plateb celkem 1000 Kč/ha. A kam vlastně „jdou“ tyto peníze? Jsou to to-

tiž prostředky, které se tímto ušetří účelově z II. pilíře ještě navíc oproti již výše uvedenému navýšenému kofinancování o 60 %, tj. o 7,6 miliardy Kč! A tato operace navíc přidá do již navýšeného II. pilíře ještě 3,5 miliardy Kč na další přerozdělení pro agroholdingy. Proč pro agroholdingy? Protože se především například ve srovnání s rokem 2016 navyšují celkové provozní podpory do sektorů chovu prasat, který v ČR provozuje z 90 % pouze 150 velkochovatelů, a drůbeže, kde je tomu obdobně, a to z několika stovek milionů korun na více než 1,5 miliardy Kč (dokonce až na více než 3 miliardy Kč, pokud sem započteme i podpory z národního dotačního programu sektorů).

Dalším negativním dopadem na všechny menší a střední zemědělce v kategorii 200 - 1500 ha má současně zavedení pouze 10% nebo 12% redistribuce, ač se na první pohled může zdát, a to zejména u podniků 800 - 1500 ha, že nižší redistribuce bude i pro tyto podniky výhodnější.

Opak v tomto systému je pravdou. Navíc v kombinaci s předchozím snížením přímých plateb o výše uvedených 1000 Kč/ha tak, jak to do současného Strategického plánu naordinovala Agrární komora, je tento návrh pro tyto „menší“ zemědělce do 1500 ha v dalších souvislostech až devastační. Nemluvě už o tom, že tato kombinace nepřinese českému zemědělství nic nového ani dobrého, protože jen naprosto minimálně navýší provozní dotace nejmenším podnikům do 150 ha (například podnik 100 ha dostane při tomto systému navíc oproti současnosti ročně pouze 15.000 Kč), nepodpoří už ale ve svém výsledku nijak významně (oproti současnosti) žádné citlivé komodity, a dokonce ohrozí či přispěje ke snížení životaschopnosti podniků ve velikostní kategorii 100 – 1500 ha. Přispěje k tomu především tím, že jim sníží oproti současnosti provozní dotace a nebude reflektovat již nyní nižší čistá přidaná hodnota - ČPH/ha (tj. ten zisk/ha sloužící k úhradě veškerých mzdových nákladů, úroků a pachtovného) těchto podniků ve srovnání s podniky o výměrách především nad 2000 ha, jejichž ziskovost je o 20 – 40 % vyšší (tj. o 2000 - 4000 Kč/ha) než u menších kategorií podniků, jak zcela jednoznačně potvrzují údaje a výstupy ÚZEI a FADN.

Ve světle uvedeného proto ASZ ČR navrhuje toto řešení, které se dá ještě do doby odeslání SP stihnout: Nezkracovat přímé platby o zmiňovaných 1000 Kč/ha a současně zavést redistributivní platbu ve výši 30 %.

Jde o jednoznačně nejlepší variantu, a to pro nejenom na podporu životaschopnosti všech menších a nejvíce ekonomicky dle ÚZEI ohro-

žených zemědělských farem s výměrou do 1500 ha. Zavedením redistributivní platby 30 % se stane to, že u každé velikostní kategorie do 1500 ha dojde k navýšení či snížení provozních dotací tak, aby se více a rozumně vyrovnala především ziskovost a tím životaschopnost všech velikostních skupin zemědělců v ČR. Při zavedení této výše 30% redistribuce se také žádoucí způsobem navýší dotace i pro všechny citlivé sektory a komodity jako je především sektor ovoce, zelenina, ovce, kozy, ostatní skot a také zde zůstanou stejné nebo lehce i navýšené podpory pro dojnice, cukrovou řepu a chmel. Tyto zůstávají stejné především i proto, že je v současnosti již čerpají hlavně vysoce specializované podniky s nadprůměrnými dotačními podporami už i nyní. To vše také potvrzují výstupy ÚZEI.

Vzhledem k tomu, že MZe stále odmítá dát k dispozici a do rukou všem zemědělcům kalkulačku těchto dopadů změn nových dotačních pravidel do ekonomické životaschopnosti jejich jednotlivých podniků tak, aby si to sami mohli jednoduše spočítat (tj. tzv. slibovanou Kalkulačku 3), uvádíme níže příklady dopadů redistributivní platby 30 % na nejčastější kategorie podniků ve srovnání s dopady navrhovaného snížení přímých plateb o 1000 Kč a za současného zavedení redistributivní platby pouze 10 % podle SP podle našich soukromých výpočtů.

Z níže uvedených příkladů vyplývá, že Agrární komorou a MZe ve Strategickém plánu navrhovaný zcela nesmyslný, a navíc zákeřný systém snížení přímých plateb v prvním pilíři o 1000 Kč doplněný o spojení s redistribucí pouze 10 % (ale třeba i 20 %) všechny zemědělce pouze výrazně a cíleně poškozuje. Dokonce nijak výrazně nepodpoří ani ty nejmenší zemědělce, protože tento vychytralý a účelový systém, na který dlouhodobě upozorňuje ASZ ČR, odvádí peníze z přímých plateb nikoliv na podporu těch menších a středních podniků a těch podniků s nižší ČPH/ha (tj. s nižší ziskovostí dle výstupů ÚZEI a FADN), ale odvádí peníze především do rukou agroholdingových struktur.

Pro laiky neuvěřitelné, pro odborníky především z Agrární komory a agroholdingy dávno známé. Toto je prostým zemědělcem bez armády úředníků spočítaný a bez záruky (zakrouhlování, kurz EUR atd.) vyhodnocený současný návrh Strategického plánu pro budoucnost českého zemědělství.

Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

Podnik 100 haDle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 100 ha = - 100 000 Kč
snížení přímých plateb 10 % redistribuce	- 600Kč/ha x 100 ha = - 60 000 Kč
Snížení celkem	- 160 000 Kč
platba na prvních 100 ha	+ 175 000 Kč

výsledek pro podnik navýšení dotací celkem + 15 000 Kč

Dle návrhu ASZ ČR - redistribuce 30 %, TTP zpět do II. pilíře

přímé platby na redistribuci 30 %	- 1800 Kč/ha x 100 ha = - 180 000 Kč
platba na prvních 100 ha	+ 525 000 Kč

výsledek pro podnik zvýšení dotací + 345 000 Kč

Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % + 330 000 Kč

Podnik 150 haDle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 150 ha = 150 000 Kč
snížení přímých plateb 10 % redistribuce	- 600Kč/ha x 150 ha = - 90 000 Kč
Snížení celkem	- 240 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 230 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 10 000 Kč

Dle návrhu ASZ ČR - redistribuce 30 %, TTP zpět do II. pilíře

přímé platby na redistribuci 30 %	- 1800 Kč/ha x 150 ha = - 270 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 690 000 Kč

výsledek pro podnik zvýšení dotací + 420 000 Kč

Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % + 430 000 Kč

Podnik 500 haDle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 500 ha = 500 000 Kč
snížení přímých plateb 10 % redistribuce	- 600Kč/ha x 500 ha = 300 000 Kč
Snížení celkem	- 800 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 230 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 570 000 Kč

Dle návrhu ASZ ČR - redistribuce 30 %, TTP zpět do II. pilíře

přímé platby na redistribuci 30 %	- 1800 Kč/ha x 500 ha = - 900 000 Kč
platba na prvních 150 ha (3 x 230 000 Kč)	+ 690 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací - 210 000 Kč

Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % + 360 000 Kč

Podnik 1000 haDle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 1000 ha = 1 000 000 Kč
snížení přímých plateb 10 % redistribuce	- 600Kč/ha x 1000 ha = 600 000 Kč
Snížení celkem	- 1 600 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 230 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 1 370 000 Kč

Dle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 1000 ha = 1 000 000 Kč
snížení přímých plateb 20 % redistribuce	- 1200/ha x 1000 ha = 1 200 000 Kč
Snížení celkem	- 2 200 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 460 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 1 740 000 Kč

Dle návrhu ASZ ČR - redistribuce 30 %, TTP zpět do II. pilíře

přímé platby na redistribuci 30 %	- 1800 Kč/ha x 1000 ha = - 1 800 000 Kč
platba na prvních 150 ha (3 x 230 000 Kč)	+ 690 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací - 1 110 000 Kč

Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % proti SP 1000 Kč + redistrib. 10 % + 260 000 Kč
Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % proti SP 1000 Kč + redistrib. 20 % + 630 000 Kč

Podnik 1500 haDle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 1500 ha = 1 500 000 Kč
snížení přímých plateb 10 % redistribuce	- 600Kč/ha x 1500 ha = 900 000 Kč
Snížení celkem	- 2 400 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 230 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 2 170 000 Kč

Dle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 1500 ha = 1 500 000 Kč
snížení přímých plateb 20 % redistribuce	- 1200/ha x 1500 ha = 1 800 000 Kč
Snížení celkem	- 3 300 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 460 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 2 840 000 Kč

Dle současného návrhu SP:

snížení přímých plateb návrh SP	- 1000 Kč/ha x 1500 ha = 1 500 000 Kč
snížení přímých plateb 30 % redistribuce	- 1800/ha x 1500 ha = 2 700 000 Kč
Snížení celkem	- 4 200 000 Kč
platba na prvních 150 ha	+ 690 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací celkem - 3 510 000 Kč

Dle návrhu ASZ ČR - redistribuce 30 %, TTP zpět do II. pilíře

přímé platby na redistribuci 30 %	- 1800 Kč/ha x 1500 ha = - 2 700 000 Kč
platba na prvních 150 ha (3 x 230 000 Kč)	+ 690 000 Kč

výsledek pro podnik snížení dotací - 2 010 000 Kč

Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % proti SP 1000 Kč + redistrib. 10 % + 160 000 Kč
Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % proti SP 1000 Kč + redistrib. 20 % + 830 000 Kč
Rozdíl ve prospěch systému redistribuce 30 % proti SP 1000 Kč + redistrib. 30 % + 1 500 000 Kč

Dopis ASZ ČR zástupcům vládní koalice - Strategický plán ČR

3. 1. 2022

Asociace soukromého zemědělství ČR si dovoluje informovat o velmi vážné situaci v otázce případných změn ve Strategickém plánu ČR (SP) pro realizaci Společné zemědělské politiky EU v příštím období.

Asociace soukromého zemědělství ČR si dovoluje informovat o velmi vážné situaci v otázce případných změn ve Strategickém plánu ČR (SP) pro realizaci Společné zemědělské politiky EU v příštím období.

Podle našeho názoru současný návrh SP, který připravilo ministerstvo zemědělství pod vedením M. Tomana, zejména při záměrném snížení přímých plateb a aplikace nejnižší redistributivní platby, by velmi poškodil většinu zemědělských podniků, a to včetně středně velkých zemědělských subjektů (kolem 1500 ha). Proto jsme apelovali na nového pana ministra i na zástupce všech koaličních stran (viz email níže), aby této situaci předešli a pokusi-

li se tuto hrozbu potřebnými úpravami odvrátit. Podle našeho názoru je současný návrh SP pouze šikovně přichystanou lstí, jak uplatnit povinné evropské nástroje SZP, ale přitom ještě více přidat peníze úzké skupině největších agroholdingů a současně, aby menší zemědělci získali z těchto nových nástrojů co nejméně.

Bereme na vědomí, že SP se bude muset v nejbližší době odeslat Evropské komisi do Bruselu, nicméně jsme přesvědčení, že nová koalice by měla tyto naše obavy prověřit a případně vyloučit, nebo skutečně přistoupit k razantním změnám, pokud nechce, aby se odpovědnost za tyto dopady přenesla na ně

a pokud také chce plnit svůj koaliční program, na který klasičtí sedláci velmi spoléhají.

Podrobné vysvětlení naleznete níže v člancích a výpočtech, které jsme také zaslali na vědomí všem nejvyšším, ale i odborným zástupcům vládní koalice pro oblast zemědělství. Jejich stanoviska vůči našim návrhům nám nejsou v tuto chvíli známa. Nicméně je předpoklad, že otázka hloubky případných změn ve Strategickém plánu se rozhoduje v těchto dnech.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR
Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

Dopis předsedům koaličních stran, ministrovům zemědělství a zástupcům stran pro oblast zemědělství popř. životního prostředí, který byl odeslán dne 29. 12. 2021:

Vážený pane premiére,
vážená paní předsedkyně,
vážená paní předsedové,
vážený pane ministře,
obracím se na vás jménem Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) ve věci Strategického plánu ČR (SP), který má být v rámci přípravy Společné zemědělské politiky EU 2023+ odeslán v příštích dnech Evropské komisi a prosím vás, abyste tuto naši výzvu vzali velmi odpovědně.

Považujeme za velmi problematické, že do tohoto návrhu SP, který připravovala předchozí vláda s úplně jinými cíli a zájmy, se vám zatím (podle našich informací) nepodařilo prosadit prakticky nic, co by jedná odpovídalo vašemu společnému politickému programu (a také našim dlouhodobým představám) ale především, co by odvrátilo finanční poškozování drtivé většiny zemědělských subjektů v ČR. Navíc, pakliže odešlete do Bruselu stávající návrh zemědělské dotační politiky, učiníte své sliby po celou dobu vašeho mandátu v podstatě nesplnitelnými a dobrovolně si na sebe vezmete závazek plnění plánu, který jde v mnoha směrech proti zájmům venkova a zemědělství. V takovém případě nebudeme schopni jakkoli pomoci, protože očekávání drtivé části zemědělské veřejnosti i dalších podnikatelů na venkově byla jiná. Současný SP je zcela nesporně připraven podle zájmů úzkých skupin největších agroholdingů. Vaše vláda ale vznikla právě díky silné voličské podpoře vašich závazků na jasnou změnu tohoto byznysového přístupu k zemědělství, jež byl asi nejviditelněji reprezentován politikou Agrofertu p. Babiše.

Věřím, že toto nejasné přešlapování kolem SP není vašim pravým a společným zájmem a že jde jen o nějaké nedorozumění. V příloze si vám dovoluji zaslat přehled 7 nejdůležitějších bodů, které vycházejí z naší dlouhodobé znalosti tohoto resortu a které podle našeho ná-

zoru lze ještě stihnout formálně zpracovat tak, aby bylo možné SP odeslat v průběhu ledna 2022. Naše promyšlené návrhy pomohou systémově odstranit nejpálčivější problémy, které by současný Strategický plán přinesl, a zároveň zahrnují takové změny, které připraví prostředí zemědělského sektoru k prosazení dalších nutných opatření, které máte ve svém koaličním programu, který také plně podporujeme. Nejedná se přitom o nic nového - jde o výběr z našich zásadních připomínek, o kterých Ministerstvo zemědělství již dříve dlouhou řadu měsíců, ale nehodlalo je ani diskutovat. Naše návrhy plně odpovídají ekonomickým analýzám v rámci ÚZEI a jsme připraveni je odborně a bezodkladně vykomunikovat s vašimi zástupci.

ASZ ČR, jako zástupce nejširšího spektra zemědělských subjektů v ČR považuje situaci za skutečně velmi vážnou. Smyslem mého dopisu není jakýkoli nátlak, ale považuji za správné vás informovat, že sedláci upřímně a s důvěrou očekávají opravdový posun v zemědělském resortu, který navzdory masivním dotačním prostředkům do úzce vybraných kapitol trpí stále většími potížemi, což přináší mj. obrovské negativní majetkové posuny, proti kterým v současném právním řádu není žádná obrana. Pokud tedy opravdu chcete udělat reálné změny v oblasti zemědělství, venkova a životního prostředí, je potřeba je udělat právě teď do Strategického plánu. Jsme přesvědčení, že k tomu ještě stále zbývá dostatečný čas. Pozdější snahy o změny již nebudou prakticky možné a půjde již jen o gesta, která nebudou široké veřejnosti důvěryhodná.

Vážený představitel koaličních stran, vážení zástupci stran pro zemědělství, děkuji vám za pozornost. S tímto dopisem také seznámím naši členskou základnu, neboť máte její maximální důvěru a podporu.

S pozdravem

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR, tel. 777 032 332

Nezbytné změny Strategického plánu – návrhy ASZ ČR

k 29. 12. 2021

1. Zabránit snížení přímých plateb pro všechny zemědělce o 1000 Kč/ha

Změnit SP tak, aby se všem zemědělcům v žádném případě a žádným způsobem nesnížila greeningová ekoplatba a přímá platba o navrhovaných 1000 Kč/ha, tj. o téměř 20 % oproti současnému období. To bude (mimo jiné) nejširší zemědělské veřejnosti politicky jen velmi těžko zdůvodnitelné, protože podmínky pro získání těchto základních přímých plateb opět stouply. Toto snížení je v SP (bez relevantního důvodu) způsobeno zavedením úhrady základního ošetřování trvalých travních porostů z přímých plateb z nové položky na ekoplatbu v I. pilíři namísto z II. pilíře (jak je tomu doposud) a dále nově zařazeným účelovým a navíc i zcela předimenzovaným financováním tzv. SOT - Společně organizace trhů (tj. především marketingových akcí, reklam apod. z těchto přímých plateb), v neposlední řadě také i úhradou nákladů na novou kategorii „precizního“ zemědělství z přímých plateb, což by ale z logiky věci (vyšší investiční náročnosti) vyčerpala opět jen omezená část zejména těch největších zemědělských podniků.

2. Zavést redistributivní platbu ve výši 30 % na prvních 150 ha

Z materiálů předložených ÚZEI na jednání Mze o financování Strategického plánu dne 29. 11. 2021 jednoznačně a naprosto prokazatelně vyplynulo, že pouze varianta s 30% redistribucí plateb na prvních 150 ha pro všechny zemědělce dokáže nejlépe nejenom vyrovnat výši provozních podpor mezi jednotlivými velikostními kategoriemi zemědělských podniků tj. především kategoriemi 100 - 2000 ha a kategorií nad 2000 ha, ale současně i výrazněji podpořit kategorii do 100 ha, což odpovídá závazku z koaliční smlouvy a nelze to jinak provést. Současně se při redistribuci 30 % podaří jednoznačně nejlépe vyrovnat ekonomická životaschopnost všech velikostních kategorií zemědělců z hlediska čisté přidané hodnoty (ČPH/ha). Nejohroženější skupinou se v souvislosti s nastavením Strategického plánu vládou Andreje Babiše totiž staly právě zemědělské podniky ve velikostní kategorii 200 – 1500 ha, jak také i jednoznačně vyplývá z předložených materiálů ÚZEI. Redistribuce 30 % se také jako jediná navíc žádoucím způsobem výrazně dobře promítne do navýšení podpor pro všechny citlivé komodity (VCS), což je velmi strategická věc. Vše je doloženo materiály ÚZEI (*příloha je dostupná na webu ASZ ČR*)

3. Zastropování přímých plateb na 100 000 EUR s předchozí postupnou degresivitou od 60 000 EUR bez odpočtu mzdových nákladů

Zastropování přímých plateb se při předchozí redistributivní platbě 30% bude týkat pouze částky BISS ve výši přibližně 1500 Kč/ha. Zastropování se tak bez odpočtu mzdových nákladů prakticky dotkne až podniků s výměrou cca nad 1800 ha. Jakýkoliv odpočet (tj. i 50 % mzdových nákladů) udělá systém zastropování absolutně neúčinný (opět lze ověřit v materiálech ÚZEI).

4. Nesnižovat platby do přírodně znevýhodněných oblastí ANC (LFA) a na ekologické zemědělství ani při případné nižší míře kofinancování

Pravidla financování jednotlivých položek dle současného návrhu SP předpokládají již při nižší míře kofinancování (než je max. 60 %) citelné snížení dotací do přírodně znevýhodněných oblastí ANC o 15 % a snížení plateb pro EKO zemědělce o více než 10 % oproti současnému stavu.

Nejen že se platby do ANC oblastí a pro EKO zemědělce vůbec nijak v návrhu SP nenavysují, ale nerespektují ani nárůsty především pracovních, ale i ostatních nákladů, ale také ještě navíc reálně hrozí to, že se v případě snížení kofinancování dále ještě více sníží, a to až na neúnosnou míru a s dopady na hospodaření tak, že se pro zemědělce v těchto oblastech a v ekorežimech stane současný způsob hospodaření ekonomicky naprosto neudržitelný. To bude v době řešení Green Dealu politicky naprosto neobhajitelné.

5. Většinu investičních podpor (např. nad 5 mil. Kč) realizovat prostřednictvím PGRLF formou (částečně) úhrady úroků u komerčních úvěrů a také možností dotací formou snížení jistiny u těchto komerčních úvěrů.

Zde uspořené investiční finanční prostředky použít na financování základní údržby trvalých travních porostů v II. pilíři. Dále půjde masivněji podpořit zpracování vlastní produkce, která dokáže zlepšit pozici zemědělců a řešit přidanou hodnotu jejich produkce, což je největší problém řady středních podniků, které nic takového nemají. Současně by bylo lze zvýšit platby pro přírodně znevýhodněné oblasti ANC a ekozemědělství.

6. Zásadně upravit a snížit dotace na Dobré životní podmínky a vakcinace prasat a drůbeže

Platby do těchto sektorů jsou navrženy ve Strategickém plánu s tak neuvěřitelným navýšením prostředků z rozpočtu (navíc i dalšími obrovskými prostředky v Národních dotačních titulech), že jsou před ostatními zemědělci a také před veřejností neobhajitelné a jsou navíc vypláceny na úkor všech ostatních produkčních zemědělců a jiných potřebných dotačních titulů. Částky jsou již miliardové a u prasat jsou určené prakticky pouze pro cca 150 velkopodniků dlouhodobě neschopných zajistit v tomto sektoru potravinovou soběstačnost.

7. Na platbu pro mladé začínající zemědělce ponechat v I. pilíři 2 % z povinného limitu a vyplácet platbu ve výši 6 600 Kč/ha na prvních 90 ha po dobu 5 let.

Aktuálně navržená platba ve výši pouhých 3 500 Kč/ha je zcela nedostatečná, protože neuhradí ani náklady na jednu pracovní sílu za rok při výplatě na maximální výměru 90 ha. Generační problém je ze strategického hlediska tím skutečně nejdůležitějším, který náš sektor neumí řešit a navrhované pojetí SP jej ještě zhoršuje navzdory tomu, co EU pro tuto oblast v novém období umožňuje.

Detailní vysvětlení a argumentaci k výše uvedenému včetně dalších návrhů jsme připraveni poskytnout dle vašeho vyžádání.

Zpracovali:

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR,
Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR, člen MV PR

Strategický plán: Asociace apeluje dopisem na všechny koaliční poslance

5. 1. 2022

Současný návrh Strategického plánu ČR (SP) je v řadě věcí ve významném rozporu s předvolebními sliby i s koaličním programem současné vlády. Považujeme za velmi problematické, že se politikům do návrhu SP doposud nepodařilo prosadit prakticky nic, co by odpovídalo jejich koaličnímu programu, a co by odvrátilo finanční poškození drtivé většiny zemědělských subjektů v ČR. Asociace soukromého zemědělství ČR proto dnes zoselala všem koaličním poslancům dopis, jehož znění naleznete níže.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, představitelé koaličních stran,

obracím se na vás jménem Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) ve věci Strategického plánu ČR, který má být v rámci přípravy Společné zemědělské politiky EU 2023+ v nejbližší době odeslán Evropské komisi. Opakovaně jsme se v této věci obraceli již na vedení vašich politických stran, nyní si dovoluji oslovit také všechny nově zvolené poslance vládnoucí koalice, protože hrozí vážné nebezpečí pro většinu českých zemědělců.

Současný návrh Strategického plánu ČR (SP) je v řadě věcí ve významném rozporu s vašimi předvolebními sliby i s koaličním programem. Budoucnost českého zemědělství je závislá na dobře připraveném Strategickém plánu pro následující roky, jinak bude naše zemědělství nadále stagnovat ve svém rozvoji, protože nedojde k potřebným strukturálním změnám. Považujeme za velmi problematické, že se vám do návrhu SP doposud nepodařilo prosadit prakticky nic, co by odvrátilo vašemu politickému programu, a co by odvrátilo finanční poškození drtivé většiny zemědělských subjektů v ČR.

Žádáme vás proto, abyste se v rámci svých politických subjektů zasadili o změnu Strategického plánu pro zemědělství tak, aby byly podmínky v dalších minimálně pěti letech spravedlivě nastaveny pro všechny zemědělské subjekty. ASZ ČR představilo sedm nejdůležitějších bodů, které je dle našeho názoru nutné ve SP přepracovat:

- Zabránit snížení přímých plateb pro všechny zemědělce o 1000 Kč/ha;**
- Zavést redistributivní platbu ve výši 30 % na prvních 150 ha pro všechny zemědělce;**
- Zavést zastropování přímých plateb na 100 000 EUR s předchozí postupnou degresivitou od 60 000 EUR a bez odpočtu mzdových nákladů;**

- Nesnižovat platby do přírodně znevýhodněných oblastí ANC (LFA) a na ekologické zemědělství ani při případné nižší míře kofinancování;**

- Většinu investičních podpor (např. nad 5 mil. Kč) realizovat prostřednictvím PGRLF formou (částečně) úhrady úroků u komerčních úvěrů a také možností dotací formou snížení jistiny u těchto komerčních úvěrů;**

- Zásadně upravit a snížit dotace na Dobré životní podmínky a vakcinace prasat a drůbeže;**

- Na platbu pro mladé začínající zemědělce ponechat v I. pilíři 2 % z povinného limitu a vyplácet platbu ve výši 6 600 Kč/ha na prvních 90 ha po dobu 5 let.**

Jde o výběr z našich zásadních připomínek, o kterých Ministerstvo zemědělství ví již dlouhou řadu měsíců, ale nehodlalo je vzít v potaz. Naše návrhy plně odpovídají ekonomickým analýzám dle Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI).

ASZ ČR jako zástupce nejširšího spektra zemědělských subjektů v ČR považuje situaci za velmi vážnou. Pokud chcete udělat reálné změny v oblasti zemědělství, venkova a životního prostředí, je potřeba je udělat právě teď do Strategického plánu. Pokud by byl SP přijat v současné podobě, v průběhu vašeho mandátu již nebude možné cokoliv měnit. Nicméně věříme, že stále zbývá dostatečný čas jednat. Devět členských států zatím Strategické plány do Bruselu neodeslalo a například Slovensko má vyjednaný odklad do konce ledna. Odmítáme účelovou argumentaci Agrární komory, která straší ohrožením soběstačnosti a poškozením malých zemědělců v případě, že nebude Strategický plán odeslán v podobě, jak jej připravilo Ministerstvo zemědělství za minulé vlády. Je tomu totiž právě naopak. Nedejte proto, prosím, na nátlak agrobaronů a Agrární komory, která standardně hrozí de-

monstracemi vždy, když se objeví snaha cokoliv zásadního v zemědělství změnit. Rozhodně nezastupují všechny zemědělce. Pokud se neuskuteční příslušné kroky a do Bruselu se pošle stávající návrh zemědělské dotační politiky, hrozí poškození drtivé většiny českých zemědělců a nedodržení předvolebních slibů. Máte k tomu plnou podporu (nejen) naší členské základny, která se zároveň upíná k tomu, že po volbách, v nichž se svými rodinami v drtivé většině podpořili jednu z pěti koaličních stran, dojde ke skutečné změně i v rámci zemědělského sektoru.

V případě vašeho zájmu jsem samozřejmě k dispozici pro další jednání, kde mohu předložit detailní informace a argumenty a odborné konzultace s našimi zástupci ve vedení nebo v regionech v rámci ČR.

Děkuji vám velice za pozornost
Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR

Vedení AK posílá demonstrovat své členy proti jejich vlastním zájmům, koalice riskuje důvěru sedláků

9. 1. 2022

Hned první týden tohoto roku vedení Agrární komory a Zemědělského svazu pohrozila demonstrací a dokonce i jakousi žalobou ve snaze donutit novou koaliční vládu, aby se neodvážila dělat jakékoli změny ve Strategickém plánu pro zemědělství, který bude základem zemědělské politiky v naší zemi pro dalších pět let. Účast na ohlášené demonstraci je přitom z hlediska budoucí ekonomické životaschopnosti malého, středního a dokonce i většího zemědělce až do zhruba dvou tisíc hektarů zcela nesmyslná. Zemědělec, který na ni přijde, se stane pouze nástrojem miliardových dotačních zájmů agrobaronů – bude na ní totiž nevědomky bojovat proti svým ekonomickým zájmům, protože na podporách pro svůj typ zemědělského podnikání podle současného plánu získá naopak méně.

Asociace soukromého zemědělství ČR zastupující početně významnou a pestrou skladbu zemědělců všech skupin – zejména menších ale i středních zemědělců převážně z rodinných farem s výměrami až do cca 1200 ha, se této akce rozhodně nezúčastní. Je totiž zřejmé, že čeští sedláci nechtějí podporovat prodlužování a navíc další podporování agrobiznisového systému nejenom bývalého premiéra Babiše, což je totiž právě hlavním zájmem plánované demonstrace.

Výhrůžky nátlakovými akcemi bohužel patří do již dávno zavedeného schématu nevybíravého prosazování zájmů úzkých skupin velkých a mocných agrobiznismenů, které probíhají vždy ve lži o zastupování všech zemědělců. Vedení těchto dvou organizací pravidelně vyhrožují, jakmile se má cokoli v socialistickém modelu českého velkozemědělství strukturálně změnit, a neváhají drze zastrašovat veřejnost i politiky manipulativními polopравdami jednak o své velikosti a jednak o fatálních dopadech na dostupnost potravin, které navrhované změny mají mít.

Vlastní národohospodářskou koncepci, která by dokázala nasměrovat tento sektor funkčním a udržitelným směrem a dát nějakou nádej všem zemědělským podnikatelům, však nemají a jen dál obhajují model, který se již dávno obsahově vyčerpal a prostřednictvím jehož se nezadržitelně ztrácí vliv české populace na to, co se bude na českých polích

odehrávat a kde vůbec vyrobená zemědělská produkce skončí. Jedním z příkladů jsou obrovské holdingy v cizích rukou a kvůli nim i neustálé snižování soběstačnosti navzdory každoročnímu stále masivnějšímu pumpování veřejných prostředků pro stále menší okruh těchto největších hráčů.

Účelová politika současného i předchozího vedení těchto dvou organizací (nikoli přímo členské základny!) je tedy dlouhodobě nejvíce odpovědná za tristiň stav českého zkolktivizovaného zemědělství a za většinu negativních trendů, které přímo ohrožují potravinou bezpečnost, snižují konkurenceschopnost a jen nahrávají dalšímu skupování zemědělských podniků včetně jejich negativních dopadů do životního prostředí a k dalším ztrátám na množství ekonomických příležitostí na českém venkově. Tato nátlaková akce tedy jen znovu vychází z metod kovaných bolševiků, kteří po dlouhá léta řídili obě tyto organizace a kteří je ve skutečnosti i nadále ovládají.

Nejen proto by jim středopravicová vláda neměla podléhat. Jde totiž mimo jiné o zkoušku pevnosti nové koalice a zkoušku odvahy k plnění jejího koaličního programu. Pokud nová koalice přistoupí na tento způsob jednání a manipulace, a odešla do Bruselu variantu Strategického plánu, který vychytrale nachystalo ministerstvo zemědělství pod vedením ministra Tomana, tak si sama znemožní provadět jakékoli zásadní kroky v českém zemědělství na dalších pět let a nesplní svůj program. Především se ale již na samém počátku svého vládnutí sama natrvalo znemožní před selskou veřejností, která jí dala svou voličskou důvěru. Vláda, která by ale v prvním měsíci svého fungování ustoupila ze svých cílů ve svém právě zveřejněném vládním prohlášení, by si totiž žádný přirozený respekt nezasloužila, a po zbytek volebního období by velmi pravděpodobně zůstala bez aktivní podpory sedláků. Ačkoli by toto vše mělo být zástupcům nové koalice zcela zřejmé, objevují se signály, že slíbené úpravy Ministerstvem zemědělství budou mít jen kosmetický charakter.

Přesto všechno, či spíše právě proto, se ještě jednou obrátíme dopisem na předsedu vlády, na nového ministra zemědělství a na celou

vládní koalici včetně všech poslanců a senátorů, aby situaci dobře zvážili a prokázali, že skutečně a nikoli formálně chtějí udělat změnu a nepodlehli výhrůžkám od úzké skupiny zlobovaných agrárních bossů. S ohledem na jasná fakta a čísla, které jsme na našich jednáních v uplynulých týdnech s koaličními politiky předkládali, proto znovu opakují, že změny v zemědělské dotační politice jsou po 30 letech od revoluce prostě nevyhnutelné, jinak nepůjde efektivně zastavit vážné problémy, které celý sektor již dnes významně sužují.

Asociace soukromého zemědělství ČR a zřejmě i další selská veřejnost zatím stále ještě věří, že ministr zemědělství splní koaliční sliby. Nami předkládané změny přitom ve výsledku pouze částečně dorovnájí dosud opomíjené podpory pro menší zemědělce proti největším agroholdingům s velikostí v desítkách tisíc hektarů, které mají v celkovém přepočtu až o 20 % vyšší dotace, a také se nepřímo finančně významně podpoří produkce prakticky všech citlivých komodit, jak vše vyplývá i z oficiálních statistik FADN a předložených predikcí vývoje Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Podporovat tyto změny je navíc v zájmu naprosto převažující části klasických zemědělců všech podnikatelských forem a o velikostech podniků až do 1,5 tisíce, respektive až 2 tisíc hektarů.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR

Žádná spontánní akce zemědělců, ale připravená manipulace!

9. 1. 2022

Agrární komora radí demonstrujícím: Neříkejte, že nevíte, proč sem jedete nebo že vás sem poslal předseda! Přečtete si v příložených materiálech, které byly tento víkend zaslány členům Agrární komory, co se doporučuje lidem na demonstraci říkat a co mají dělat.

V ASZ ČR jsme dávno přesvědčeni, že nejde o žádné spontánní setkání za zájmy zemědělců a nyní se jasně potvrdilo, že jde o dokonale nachystanou manipulaci, která má hned několik cílů:
- zblbnout nic netušící členy AK a zaměstnance zemědělských podniků, aby podpořili mazaně nachystaný Strategický plán, na kterém

budou dalších pět let vydělávat jen majitelé největších podniků;
- udělat humbuk a ukázat vládě svou sílu a dopředu ji zastražit, aby si raději moc nevyvíšlela po celé volební období;
- ukázat společnosti, kdo ovládá zemědělství, a jaké názory jsou ty správné.

Jde o naprosto nechutnou akci, které se normálně a svobodně myslící člověk nemůže zúčastnit!

Materiály Agrární komory pro demonstrující najdete u tohoto článku na našem webu.

Prezidentovi Agrární komory: Svobodným sedlákům z ASZ ČR ústa nezavřete!

10. 1. 2022

Dnes byla Asociaci doručena ze strany Agrární komory předžalobní výzva za „uveřejňování protiprávních článků a snahu o poškození dobré pověsti AK“, jejíž znění naleznete níže. Další výhrůžka žalobou dorazila z AK i místopředsedovi ASZ ČR Ing. Janu Šteflovi za článek, ve kterém jsou jasně popsány nesprávné výpočty a záměry ve Strategickém plánu, které by poškodily většinu českých zemědělců, a jež také prosazovala nebo podporovala zmíněná komora. Text této výzvy zveřejňuji opět níže.

Zde je můj vzkaz prezidentovi Agrární komory ČR, který je pod oběma výzvami podepsán:

Vážený pane prezidente, svobodným sedlákům z ASZ ČR ústa nezavřete! Nedáme se zastražit a nebudeme ustupovat vašim metodám. Naše argumenty a čísla byly zveřejněny, jsou podloženy a jasné a stojíme si za nimi. Neuvedli jsme nic, co by nebyla pravda. Náš právní zástupce vám zašle odpověď na jednotlivé body.

Počítejte s tím, že cokoli dalšího, co bude zavánět jakýmkoli nátlakem na ASZ ČR jako na nevládní organizaci nebo na její členy, stejně jako cokoli dalšího, co by mělo ohrozit české sedláky, bezodkladně zveřejníme, a to proto, aby se veřejnost mohla konečně lépe zorientovat v tom, kdo a co hájí v zemědělské politice a jakými metodami přitom postupuje.

Tušíme, že se prostě jen bojíte změn v českém zemědělství, které je ale nanejvýš potřeba udělat.

S pozdravem

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR

Text obou předžalobních výzev je k dispozici na webu ASZ ČR.

Další nevládní zemědělské organizace požadují změny ve Strategickém plánu

11. 1. 2022

Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů, Český spolek pro agrolesnictví, Český svaz chovatelů masného skotu, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Svaz marginálních oblastí a občanské sdružení Živá voda vyjádřily svůj postoj ke Strategickému plánu SZP v otevřeném dopise vládní koalici.

Organizace se shodly na níže uvedených prioritách, které navrhuji zapracovat do připravovaného Strategického plánu:

1. Kofinancování rozpočtu SZP nad rámec minima vnímáme jako naprosto nezbytné a uvítali bychom jeho zvýšení na úro-

veň alespoň 80 %.

Výše kofinancování je zásadní pro úspěšné naplňování cílů a naší prioritou zůstává zajištění financování zemědělců z ANC oblastí, Ekologického zemědělství, generační obměny (tj. mladých zemědělců) a zajištění dostatečného

rozpočtu na ambicióznější pojetí Ekoschémat.

ANC oblasti mají v mnoha případech poloviční až 2/3 produkci v porovnání s ostatními oblastmi a částka, která je aktuálně alokována na dorovnání příjmu je již dnes nedostatečná. Tento deficit se při narůstajících cenách vstupů a současně v konkurenci všech výrobních oblastí bude ještě prohlubovat. S ohledem na fakt, že většina zemědělců s chovem masného skotu hospodář v režimu EZ právě v ANC oblastech, podfinancování ANC má zásadní dopad i na rozvoj ekologického zemědělství.

2. Redistributivní platba – souhlasíme se zavedením redistributivní platby, resp. platby na první hektary ve výši 30 % pro všechny zemědělce. Naše kalkulace jednoznačně ukazují, že tato procentuální výše se pozitivně projeví u většiny zemědělců, což umožní spravedlivější rozložení finančních prostředků napříč všemi skupinami zemědělců. Současně povede k rovnoměrnější distribuci financí mezi intenzivněji i extenzivněji orientované zemědělce, kdy hlavní rolí prvně jmenovaných je primárně výroba potravin, úlohou druhých je pak zejména udržování krajiny v kulturním stavu a vylepšování environmentálních cílů, na něž klade nová SZP důraz.

3. Ekoschémata – základní údržba TTP – požadujeme přesun opatření základní údržba TTP z navrhovaného I. pilíře zpět do II. pilíře, kde je třeba zajistit dostatek finančních prostředků k tomu, aby podpora ošetřování TTP (základní i nadstavbové managementy) byla ponechána minimálně na aktuální úrovni. Uvolněné finanční prostředky ponechané v I. pilíři je možné alokovat na zajištění ambicióznějších Ekoschémat (např. systémové podpory agrolesnických systémů, nové konturace krajiny a trvalých krajinných prvků), což ostatně požaduje i Evropská komise a široká veřejnost, tak budou mít skutečný environmentální dopad (tj. ocenění mimoprodukčních funkcí a zlepšení kvality půdy, zádrže vody, biodiverzity a ukládání uhlíku apod.). Úspory na financování TTP lze hledat v nově navržených intervencích II. pilíře (vakcinace prasat, animal welfare, investice do emisí NH₃, biopásy, meziplodiny apod.).

4. Ekologické zemědělství (EZ) Zajištění adekvátního rozpočtu pro podporu EZ vychází nejen z PP, ale i ze strategie Z farmy na stůl spadající pod Zelenou dohodu a Akčního plánu ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2021 – 2027 (22 % zemědělské půdy v eko-

logickém režimu). Dostatečná alokace musí zajistit motivaci pro stávající i nově vstupující farmáře. Z našeho pohledu je třeba upozornit na zajištění dostatečné výše kompenzací na TTP, ale zejména orné půdě (minimálně 300 €/ha), protože právě orná půda je klíčová z hlediska požadovaného navýšení plochy, ale také produkce v EZ.

5. Zastropování – pokud bude využit tento nástroj na zastropování BISS platby, tak pouze při zajištění odpočtu mezd.

6. Propojenost podniků – v souladu s bodem PP souhlasíme s kontrolou propojenosti výhradně v rámci investičních dotací Programu rozvoje venkova (II. pilíř PRV) a v rámci Podpůrného garančního rolnického a lesního fondu (PGRLF) U plošných plateb by tento nástroj neměl kýžený dopad, naopak by jeho zavedení mohlo být často kontraproduktivní.

7. Aktivní zemědělec by měl být kontrolován v rámci živnostenského listu, popř. dle registru zemědělců v souladu s bodem PP – snížení byrokratické zátěže zemědělců.

Strategický plán: Kalkulačka pro redistribuci 30 % včetně dopadových porovnání

11. 1. 2022

V níže uvedené tabulce (*kalkulačka je k dispozici na webu ASZ ČR*) si může každý zemědělec podle své výměry rychle srovnat, kolik dotací na přímých platbách získá dle návrhu ASZ ČR a na kolik mu to vychází dle současného návrhu Strategického plánu z dílny ministerstva zemědělství pod vedením ministra Tomana. Kalkulačku jsme představili včera na jednání s panem ministrem zemědělství Zdeňkem Nekulou a také jsme mu ji zaslali.

Podle našeho názoru mělo být zpracování alespoň základní analýzy finančních dopadů Strategického plánu na úrovni jednotlivých podniků již loni automatickým výstupem z MZe. Současně přikládáme grafické výstupy ÚZEI k dopadům jednotlivých variant redistribuce.

Z kalkulačky i z příložených grafů vyplývá, že

není vůbec vhodné použít a aplikovat současný návrh MZe Strategického plánu a že je naopak pro splnění vládního prohlášení o podpoře malých a středních podniků v zemědělství jednoznačně nejvhodnější varianta s redistribucí 30 %. Jde o variantu v nejvyšší formě, a to nejenom vzhledem k výši provozních dotací, ale také především k vyrovnávání čisté přidané hodnoty - ČPH/ pracovníka v jednotlivých velikostních skupinách podniků, které zabezpečí nejlepší ekonomické podmínky pro životaschopnost všech velikostních skupin podniků.

Redistribuce 30 % také přímo podpoří a navýší provozní podpory do všech současných citlivých sektorů včetně podpor do podnikových výrobních specializací tak, že žádoucím způsobem více vyrovná nebo upraví a podpoří

jejich ekonomickou životaschopnost vyjádřenou ČPH/pracovníka.

Věříme, že počítáme správně.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR
Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

Otevřený dopis předsedovi vlády ke Strategickému plánu pro zemědělství

11. 1. 2022

Vážený pane premiére, obracíme se na vás znovu jménem Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) ve věci Strategického plánu ČR pro zemědělství (SP). V nadcházejících hodinách či nejbližších dnech budete muset definitivně rozhodnout, jakou verzi tohoto rámcového plánu na dalších pět let v tomto sektoru podpoříte, a tím také bude zřejmé, jakou další zemědělskou politiku v ČR se rozhodnete reprezentovat. Zda půjde o politiku změny nebo o politiku pokračování v současných parametrech, které nastavila předchozí vláda p. Babiše, proti které jste se tolikrát před voliči společně ve SPOLU i v PirSTAN vymezovali a svobodní sedláci vám v tom nezištně pomáhali.

Vzhledem k tomu, že na základě různých signálů tušíme, že dnešní postoje v tomto směru v rámci vaší koalice nejsou zcela jednotné a vzhledem k tomu, že budete dnes navečer čelit demonstraci nachystané vedením Agrární komory a Zemědělského svazu, tedy těmi, kteří jakékoli změny v SP odmítají, dovoluji si vám, jako zástupce významné stavovské organizace sedláků v ČR připomenout několik důvodů, které možná využijete pro své rozhodování.

Proč se bude dnes konat demonstrace?

Půjde o politickou demonstraci síly agrobaronů proti vaší vládě. Nejde o žádnou spontánní akci zemědělské veřejnosti, ale jde o připravenou manipulativní akci s detailním manuálem pro všechny zúčastněné, co se od nich očekává, že budou na demonstraci říkat a jak mají komunikovat s novináři. Jejich cílem je dostat vás již na začátku vládnutí pod systematický tlak a vyzkoušet pevnost vaší koalice. Demonstrovat proto nebudou svobodní sedláci, ale pravděpodobně převážně zaměstnanci velkých zemědělských podniků. Nezapomínejte také, že Babišův Agrofert či jeho podniky a osoby jsou rovněž členy a činovníky Agrární komory.

Mějte odvahu se tomu jasně postavit. Jinak dopadnete jako Topolánková vláda, která hned na svém začátku promarnila svůj potenciál změn v zemědělství právě pod podobnou hrozbou demonstrací řízených kovanými bolševiky z Agrární komory. Šlo také o středopravicovou vládu, stejně jako dnes, do které vkládaly naděje tisíce sedláků po celé zemi. Příležitost nasměrovat zemědělství funkčním směrem byla na dlouhé roky promarněna a následně došlo k ještě většímu prohloubení problémů v zemědělství, které nakonec vyústilo v totální destrukci standardní politiky a nakonec k agrofertizaci venkova i státu. Neudělejte stejnou chybu a rozhodněte jako premiér, který si je vědom těchto souvislostí. Nyní se opakuje stejná situace jen s tím rozdílem, že je možné, že znovu již další šanci od voličů na venkově pravděpodobně nedostanete. Neriskujte proto jejich důvěru a podporu.

Co navrhujeme a proč?

Znovu vám předkládáme 7 bodů, které jednoduše a organicky pomáhají vyřešit nejdůležitější vady současného SP a pomohou většině zemědělců získat více na nejdůležitějších přímých platbách, a které mají současně velmi významný kompromisní charakter (*příloha k dispozici na webu*).

Protože Ministerstvo zemědělství dosud nebylo schopno předložit zemědělcům funkční kalkulátor, předkládáme vám vlastní funkční kalkulaci, která vychází z oficiálních čísel ÚZEI (*příloha k dispozici na webu*).

Co není pravda?

Rozhodně není pravda, že Agrární komora zastupuje 80 % produkce v zemědělství a zastupuje většinu zemědělců. Jde o nátlakové fabulace, které mají vyvolat atmosféru strachu z nedostatku či zdražení po travin, z likvidace produkčního zemědělství, z konce živočišné výroby

či dokonce že dojde k degradaci půdy. Není pravda, že sedláci nic neprodukují. Není pravda, že AK a ZS zastupují zájmy malých vlastníků v právnických osobách zemědělských podniků.

Není pravda, že zastropování plateb položí zemědělské podniky. Naopak jeho oddalování přinese neřešitelné problémy v dalším zvětšování podniků a jejich majetkový přesun do cizích rukou.

Není pravda, že vyšší redistributivní platba způsobí nárůsty cen půdy a pachtovného. Dnešní vysoké ceny naopak mnohde šroubují právě obrovské agrární kolosy, které účelově přeplácejí klasické zemědělce, kteří se z tohoto důvodu dostávají k půdě stále hůře.

Není pravda, že Strategický plán je kompromisem všech organizací. Formální projednání bez respektu k navrhovaným opatřením nelze považovat za skutečnou snahu dojednat kompromis. Navíc finanční návrhy z MZe se objevily teprve před pár týdny a mnozí zemědělci ještě ani dnes netuší, jaké by to na ně mohlo mít dopady.

Proč je třeba změny provést?

Protože jde o splnění vašich politických slibů voličům a konkrétně sedlákům o jiné zemědělské politice a o deagrofertizaci státu. Jde také o vytvoření podhoubí pro vznik a rozjezd nových zemědělských podniků a větší zapojení vlastníků půdy. To jsou strategické momenty, které náš sektor potřebuje.

Protože zemědělský sektor trpí a potřebuje po 30 letech od revoluce strukturální změny, které jasně vyplývají ze statistických čísel a které již nelze oddalovat.

Protože jde o ekonomický zájem drtivé většiny menších i středních zemědělců s výměrou až do výše cca 1800 hektarů. Co nejvyšší přímá platba pro zemědělce znamená alespoň trochu svobodnější rozhodování o tom, jak tyto prostředky farmář bez přílišné byrokracie využije v rámci svého podnikání, což nepřímo znamená podporu většímu uplatnění originálních podnikatelských přístupů jednotlivých subjektů, které jedině mohou být klíčem ke skutečně konkurenceschopnému a na mnoha úrovních, oblastech i velikostech pestrému podnikatelskému prostředí. Jde také o cestu, jak zastavit stále klesající potravinovou soběstačnost i při neustále rostoucí sumě agrárních dotací. Protože námi navrhované změny zajistí alespoň narovnání až 20% rozdílu v dotačních příjmech (dle čísel z FADN), o který jsou menší i střední zemědělci poslední řadu let připravováni na úkor extrémně velkých zemědělských podniků a současně jasně podporují prakticky všechny citlivé komodity.

Protože pouze provedením navrhovaných změn lze docílit případné úspory v rozpočtu při zajišťování míry kofinancování a při současném naplnění požadavků na podpory do nejdůležitějších podpůrných kapitol.

Protože zásadní změny v SP podpořily ve svém společném stanovisku také další významné nevládní zemědělské organizace. Jde například o Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů, Český svaz chovatelů masného skotu, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Svaz marginálních oblastí.

Vážený pane premiére, věříme, že vy i vaši koaliční partneři nepodlehnete hrubému nátlaku a rozhodnete správně a ve prospěch budoucnosti českého zemědělství.

S pozdravem

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR, Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR, Jan Staněk, místopředseda ASZ ČR

MZe: Na první hektary získají zemědělci vyšší podporu, ekologové dostanou až 20 tisíc korun na hektar

12. 1. 2022

Po maratónu opravdu náročných jednání v průběhu předchozích měsíců a zejména posledních týdnů sděluji, že se podařilo ve Strategickém plánu na dalších pět let prosadit několik klíčových změn, jejichž přesný obsah a rozsah po včerejším jednání ještě zjišťujeme. Dnes ve 13.00 proběhne tisková konference ASZ ČR, kde podáme celkovou zprávu v dalších souvislostech. Myslím, že lze konstatovat, že argumenty naší Asociace obstály. Více najdete v dnešní tiskové zprávě Ministerstva zemědělství:

Na redistributivní platbu, tedy platbu na první hektary, půjde 23 procent z celkového rozpočtu na přímé platby v novém programovém období Společné zemědělské politiky (SPZ). Umožní to výrazně vyšší podporu malých a středních zemědělců. Díky podpoře režimu ekologického zemědělství, které bude výzvou příštího programového období, by se podpora zemědělců mohla pohybovat až na úrovni 20 tisíc korun na jeden hektar. Zastropování se bude týkat investičních dotací, maximální limit na jeden projekt bude nově 30 milionů korun. Shodla se na tom včera večer koaliční rada.

„Jsem rád, že se nám podařilo najít kompromis, který respektuje reálnou situaci v našem zemědělství. Výrazně podpoříme menší zemědělce a ty, kteří chtějí dělat něco navíc pro naši krajinu, současně ale bude zajištěna i dostatečná podpora pro větší podniky, které budou hospodařit v souladu s dotačními pravidly,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Návrh Strategického plánu nyní počítá s redistributivní platbou na úrovni 23 procent (původní návrh byl 10 procent) z celkové částky na přímé platby. Ta bude určena na podporu

prvních 150 hektarů. Výše redistributivní platby je současně natolik vysoká, že umožní České republice nezavádět zastropování přímých plateb.

„Zastropování se ovšem dotkne investičních dotací, kde bude maximální limit 30 milionů korun na jeden projekt. V minulosti to přitom bylo až 150 milionů korun, z čehož těžily především velké podniky. Nyní by se tak mělo dostat na více žadatelů o investice,“ uvedl ministr Nekula.

Důležitou zprávou pro české zemědělce je i schválená míra kofinancování Programu rozvoje venkova v nové SZP. Ta bude na úrovni 65 procent, což požadovaly téměř všechny zemědělské organizace. Podpora tak bude srovnatelná s dalšími státy EU a umožní českým zemědělcům zůstat na celoevropské úrovni konkurenceschopnými. V končícím programovém období bylo kofinancování na úrovni 35 procent.

Nové zacílení zemědělských dotací má být také více motivační. *„Chceme, aby zemědělci dělali něco navíc, aby se ještě lépe starali o naši krajinu. Nechceme jít metodou př-*

kazů, ale motivace. Proto bude výrazná část prostředků směřovat do ekologického zemědělství, do kterého se mohou zapojit všechny podniky bez rozdílu velikosti. Strategický plán po úpravách bude více podporovat ochranu vody, půdy a pestřejší krajinu,“ řekl ministr Nekula. Malí a střední, ale i velcí zemědělci, kteří se zapojí do ekologického zemědělství, pak budou díky kombinaci všech podpor moci čerpat až 20 tisíc korun na hektar.

Z pohledu zemědělské veřejnosti je důležitá také dohoda o přesunutí podpory na trvalé travní porosty z prvního do druhého pilíře SZP. Navržené parametry Strategického plánu nyní projedná Ministerstvo zemědělství (MZe) na jednání pracovní skupiny se všemi neziskovými organizacemi a ostatními partnery. Až poté bude finální podoba Strategického plánu odeslána Evropské komisi.

Koaliční rada se také dohodla, že po prvním roce nové SZP (rok 2023) provede na vládní úrovni vyhodnocení nastavených parametrů a případně bude provedena úprava těchto parametrů pro další období.

Zdroj: eAGRI.cz

Reakce předsedy ASZ ČR Jaroslava Šebka na vyjádření vedení AK k rozhodnutí koaliční rady

16. 1. 2022

Na žádost mnoha médií přinášíme reakci předsedy ASZ ČR Jaroslava Šebka na vyjádření vedení Agrární komory k rozhodnutí koaliční rady ohledně Strategického plánu. Prezident Agrární komory ČR Jan Doležal řekl: „Nová vláda rozhodla na základě dojmů či kusých a zkreslených informací, a především po tlaku organizací, kteří zastupují marginální část zemědělské veřejnosti. Bez nadsázky lze říci, že prohráli zemědělci, které skutečně živí péče o krajinu, půdu a zvířata, a naopak vyhráli velcí vlastníci půdy. Na rozhodnutí vlády nejvíce doplatí rodinné podniky, které už nyní bojují o přežití a patří k tomu nejcennějšímu, co v českém zemědělství je.“ Vyjádření předsedy ASZ ČR Jaroslava Šebka:

„Jde o další z mnoha manipulativních vyjádření od zlobovaných

agrárních bossů, kteří si myslí, že mají patent na to, jak má české zemědělství vypadat, a kdo do něj může mluvit. AK má najednou dojemnou péči o rodinné farmy, přitom se o ně nikdy nezajímala. Když jsou rodinné farmy tak cenné, proč pro ně tato organizace dosud nic dobrého neudělala, proč z ničeho nic ten strach? Vždyť zřetelným důkazem je právě vznik ASZ ČR, která rodinné farmy sdružuje. Většinu jejich argumentů považují za nechutné lži a strašení veřejnosti o konci produkce.

Věřím, že se na jejich účelové metody více posvítí a ukáže se, kde je pravda o tom, kam převážně jdou dnešní podpory do zemědělství, a kdo z nich má největší prospěch a jaké negativní dopady to na nás na všechny má.“

Společná zemědělská politika a její dopady na lesnictví

17. 1. 2022

Aktuálním tématem, které se lesníků zdánlivě netýká, jsou na první pohled obtížně pochopitelné spory mezi zemědělci - velkými a malými. Hranice mezi nimi není zcela zřetelná, většina „menších“ je ale členy Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR), ti „velcí“ Agrární komory a (nebo) Zemědělského svazu.

V kostce jde o to, že bývalá vláda zpracovala politiku, která (mimo jiné) všem bere část dotací a takto získanou několikamilionovou sumu pak přerozděluje mezi největší chovatele prasat a drůbeže. Jenže právě velikost farem, která je v ČR několikanásobně větší než průměr v celé EU, způsobuje fatální problémy české krajiny – velké plochy a objemy a soustředění se na maximální výnos vyžadují častou chemickou ochranu a průmyslové hnojení a tedy velké stroje, méně lidské práce, ale drastické zhutňování půdy, která pak není schopná zadržovat vodu, dramatický úbytek volně žijících živočichů atd. A hlavně jde o opravdu velké objemy peněz, na kterých už opravdu „záleží“.

Jak s tím souvisí lesnictví? Bylo po r. 1989 reformováno a organizačně přiřazeno k zemědělství, tudíž některé nectnosti současného lesního hospodářství jsou podobné, zejména v nešetrném zacházení s lesní půdou. Ve srovnání se zemědělci pobírají vlastníci lesů dotace jen nepatrně, avšak přístup k nim mají opět nejsnazší právě ti velcí. Krajina je komplexní systém, ve kterém se zemědělské a lesní hospodářství navzájem ovlivňují. Například velkoosevní postupy na obřích lánech způsobují přehřívání a vysušování krajiny, větrnou a vodní erozi, ztrátu biodiverzity. Tím zahánějí dlouhodobě přemnoženou spárkatou zvěř po sklizni do lesů, kde se živí na našem předmětu zájmu a působí obrovské škody, zejména drasticky snižuje pestrost lesů, důležitou pro

jejich stabilitu a odolnost. Lesníci tedy mají dobré důvody, aby je nastavení zemědělských dotací velmi zajímalo.

Nově zvolená koaliční vláda jasně nastavila ve svém Programovém prohlášení, jakým směrem by se české zemědělství a lesnictví mělo do budoucna ubírat, tzn. k větší pestrosti krajiny, lepší péči o půdu a její lepší schopnosti zadržovat vodu. Pro Silva Bohemica plně podporuje změny nastavení dotační politiky prosazované Asociací soukromého zemědělství ČR, tedy těch zemědělců, jejichž způsob hospodaření na menších plochách více odpovídá potřebě ozdravení naší krajiny.

Milan Hron, předseda Pro Silva Bohemica

Ke Strategickému plánu s předsedou ASZ ČR Jaroslavem Šebkem v týdeníku Zemědělec

17. 1. 2022

„Rozhodně není třeba obávat se nějakých stršidelných scénářů, které se snaží naši kolegové z jiných nevládních organizací líčit, typu totální destrukce zemědělství, konec produkce, nesplnění soběstačnosti a další. Myslíme si, že právě opak je pravdou,“ říká mimo jiné v rozhovoru pro týdeník Zemědělec předseda ASZ ČR Jaroslav Šebek.

Jak hodnotíte změny Strategického plánu společné zemědělské politiky do roku 2027, o kterých i na základě vašich návrhů rozhodla koaliční rada?

Rozhodnutí rady hodnotíme jako úspěch. Jde o jasný signál a správný krok směrem k potřebným změnám. Koalice správně vystihla, že nejdůležitějším parametrem je redistributivní platba. Koalice sice nevzala v potaz všechny naše návrhy a byli bychom chtěli, kdyby její výstup byl ambicióznější, ale to, že se zaměřila na platbu na prvních 150 hektarů

a podstatně ji navýšila z minimálních deseti procent až na 23 procent, je vstřícný a pozitivní krok, který se určitě velice dobře odrazí v celém sektoru. Pokud by byla zvolena výše redistributivní platby námi navrhovaných 30 procent, znamenalo by to, že nejvíce peněz by zůstalo zemědělcům až do výměry 1800 hektarů. Což je vlastně drtivá většina tuzemských zemědělských podniků.

Co dalšího ze zmíněných změn považujete za důležité?

V tuto chvíli neznáme veškeré detaily jednání koaliční rady, ale pokud víme, mělo by dojít k navrácení peněz do prvního pilíře, což je velmi důležitý krok, který zajistí, že nebudou zemědělci ochuzeni o tisíc korun na hektar, což mělo podle původního strategického plánu nastat. Koalice se bohužel neodhodlala k zastropování přímých plateb, což jsme požadovali jako jeden ze základních parame-

trů nutné změny, ale vnímáme to jako určitý kompromis, který byl domluven, protože jsme cítili, že v rámci koalice nebyla v tomto bodě shoda. Jednoznačně však vítáme zastropování investičních podpor, které se znovu vrací ze 150 na 30 milionů korun.

Budete usilovat o to, aby změny v zemědělské politice vlády pokračovaly a o jaké by mělo jít především?

Určitě bychom chtěli, aby se v budoucnosti pokračovalo v dalších změnách. Je například potřeba, a to i v souvislosti se zvýšením platby na první hektary, začít sledovat majetkovou propojenost podniků, aby nebyla redistributivní platba zneužívána například některými holdingy apod. To je velmi důležité a koaliční rada by na to neměla zapomenout. Víme také, že nejsou dořešena ekologická schémata, což je další bod, který je třeba řešit.

Určitě je potřeba ubírat se směrem investičních podpor a koalice by se měla velmi zaměřit na Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, což je velice osvědčený a funkční nástroj, jak do budoucna řešit investice.

Mezi škálou našich základních požadavků je také maximálně podpořit mladé začínající zemědělce. Předchozí plán totiž nevyužíval v rámci této podpory maximum toho, co evropská unie poskytuje. Při dalších konzultacích, které budou probíhat mezi Českou republikou a Evropskou unií po odeslání nového strategického plánu, by se měla také projednávat neúměrná administrativní náročnost a byrokratická stránka společné zemědělské politiky.

Představitelé Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR změny Strategického plánu odmítají a jsou přesvědčeni, že vnesou do našeho zemědělství rozvrat, co o tom soudíte?

Rozhodně se nemusíme obávat nějakých stršidelných scénářů, které se snaží naši kolegové z jiných nevládních organizací líčit, typu totální destrukce zemědělství, konec produkce nesplnění soběstačnosti a další. Myslíme si, že právě opak je pravdou.

Chci zdůraznit, že Asociaci soukromého zemědělství v žádném případě nejde o likvidaci velkých zemědělských subjektů, byť je nám to neustále podsouváno. My si pouze myslíme, že naše zemědělství bylo v posledních letech postaveno pouze na jedné noze, která nebyla schopna zabezpečit všechny potřebné záležitosti, které k takovému resortu patří, mluvím o sektoru těch největších zemědělských podniků. Domnívám se, že koalice přistoupila k tak razantním změnám i proto, že, myslím, pochopila, že společenské a politické dopady vlivu Agrofertu jsou prostě tak závažné a zásadní, že je třeba je řešit

Politika Ministerstva zemědělství se totiž dosud odehrávala zejména v režii a samozřejmě s podporou této skupiny největších zemědělců. Podle nás je ale správné, aby resort stál na třech nohou jako klasická trojnožka na dojení, která bývala v chlévě nejstabilnější, to znamená na velkých podnicích, na středně velkých podnicích a také na těch malých a nejmenších začínajících podnicích, ze kterých se ty větší a úspěšné farmy mohou časem generovat.

V souladu s touto koncepcí jsme také předkládali naše návrhy, které nepovažujeme za nějaký lobbistický tlak či cíl, ale za společenskou odpovědnost. Protože jde o to, aby veřejné peníze sloužily tam, kde dokážou nejvíce pomoci, a to je právě u těch menších a začínajících podniků.

Zdroj: Týdeník Zemědělec č. 3/2022

ASZ ČR žádá otevřeným dopisem ministra Nekulu o zveřejnění oficiální dotační kalkulačky

18. 1. 2022

Asociace se dnes obrátila otevřeným dopisem na ministra zemědělství Zdeňka Nekulu s žádostí o zveřejnění oficiálního nástroje pro výpočet dopadů obou verzí Strategického plánu. Považujeme to za základní předpoklad pro to, aby si zemědělci mohli udělat vlastní názor a zjistit míru dopadů dojednaných úprav Strategického plánu na jejich podniky.

Vážený pane ministře, dovoluji mi, abych vás tímto otevřeným dopisem požádal jménem Předsednictva Asociace soukromého zemědělství ČR o zveřejnění oficiálního přehledu dopadů revidovaného návrhu Strategického plánu SZP EU oproti původní verzi zpracované předchozím vedením Ministerstva zemědělství ČR a o předložení dopadové kalkulačky, ze které budou vyplývat finanční dopady pro podniky různých velikostních struktur při původně plánovaných přesunech mezi pilíři (tj. TTP, precizní zemědělství a SOT) vč. plánované 10% redistributivní platby a při koaliční radou schválené variantě 23% redistribuce.

Vzhledem k tomu, že Koaliční rada nakonec nepodpořila zastropování přímých plateb, ačkoliv jej všechny vládní politické strany měly v nějaké podobě ve svých programech, a vzhledem k tomu, že tento parametr by býval mohl výrazně přispět k naplnění předvolebních slibů, žádáme rovněž o doplnění dopadové kalkulačky o výpočet při maximální variantě redistributivní platby, tedy 30 % tak, aby mohla nadále probíhat debata o nastavení tohoto nástroje ve prospěch největší skupiny zemědělců.

Domníváme se, že je nutné, aby byly v co nejkratším čase veřejnosti oficiálně předloženy sazby všech jednotlivých opatření a výpočty konkrétních dopadů změn Strategického plánu na různé velikostní skupiny podniků s různým zaměřením. Zemědělci musí mít nyní k dispozici jednoduchý nástroj z oficiálních míst, který jim pomůže zjistit, jaká je v jejich případě realita podle nového návrhu tak, aby zbytečně nepodléhali černým scénářům, jimiž je straší některé nevládní zemědělské

organizace, a naopak aby bylo zřejmé, jak byla ve skutečnosti nachystána původní verze Strategického plánu.

Data, která máme k dispozici z ÚZEI, jasně ukazují, že všichni zemědělci cca do výměry 1800, resp. 2000 ha získají na dotacích podle současného přepracovaného návrhu více než podle původního. Máme tedy za to, že je ve prospěch všech zemědělců, aby MZe zveřejnilo skutečné dopady a pomohlo tak uklidnit napjatou atmosféru mezi zemědělci, k níž negativně přispívá právě burcování Agrární komory a Zemědělského svazu nepodložené přesnými údaji.

Vážený pane ministře, předem děkujeme za zveřejnění těchto materiálů, které jsou základním předpokladem pro to, aby si zemědělci mohli udělat vlastní názor a zjistit míru dopadů dojednaných úprav Strategického plánu na jejich podniky.

S pozdravem
Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR

Demonstrace Agrární komory v zájmu pár agroholdingů udělaly ostudu celému sektoru

Vyřádění ASZ ČR k demonstracím (20. 1. 2022)

20. 1. 2022

Nejen z řady varovných statistických čísel je zcela zjevné, že zemědělský sektor v České republice má již dlouhodobě velké problémy, které mají své kořeny v nedostačené transformaci tohoto sektoru po revoluci v roce 1989 na moderní konkurenceschopný obor a v jeho přílišném vychýlení ve prospěch vybraných skupin zemědělců. Největší zodpovědnost za tento stav nesou právě dnes demonstrující Agrární komora a Zemědělský svaz, které po léta takřka diktovaly, co a jak se má v domácí zemědělské politice dít.

Především je to ale vinou bývalých vedení ministerstva zemědělství, která zejména v rozhodování o dotacích i v nastavení dalších podmínek pro zemědělce tomuto vlivu nevěce podléhala. Dnes je ale zcela zřejmé, že priority široké veřejnosti a koneckonců i vlády se změnila a tudíž i změny v našem sektoru jsou nejen nevyhnutelné, ale především ekonomicky a podnikatelsky žádoucí.

Návrh alespoň několika nezbytných změn, jimiž se Asociace soukromého zemědělství ČR pokusila změnit do původního velmi vychytrale připraveného Strategického plánu, a které představila a částečně prosadila, svědčí ve prospěch většiny zemědělských podniků s výměrami až do 2000 ha. A přestože vládní koalice akceptovala jen menší část z nich, věříme, že po 30 letech dostane naše zemědělství příležitost znovu se postupně nadechnout a více využít svůj produkční i ekologický potenciál.

Zásadně jsme odmítli nátlakové akce Agrární komory, které lze na základě řady okolností

všechny hodnotit jako zcela účelové manipulace s cílem využít části zmatené veřejnosti i zemědělců a prosadit dotace na dalších 5 let pro vybrané skupiny největších podniků pole svého gusta. Jsme rádi, že jim to nevyšlo. A je zřejmé, že jim to ani vyjít nemohlo, neboť organizátoři těchto protestů opět založili svůj marketing jen na nepodloženém strašení veřejnosti o konci zemědělské produkce a zdražování potravin. Vymstilo se jim, že vytvářeli pomíjeli fakt, že dotace již dávno nesmí být spojeny s otázkou navyšování produkce, a jejich smysl v rámci evropské zemědělské politiky spočívá v něčem úplně jiném - zejména v podpoře životaschopnosti zemědělců - tedy stávajících menších a středních podniků, které mají mnohem složitější podmínky, než mají velcí hráči. Veřejné peníze mají také směřovat ke zlepšování životního prostředí a mají pomáhat při řešení důsledků přícházejících klimatických změn a obecně mají přispívat ke zvyšování úrovně produkovaných potravin a vůbec kvalitního života a pracovních příležitostí na venkově. To vše nejlépe z podstaty svého působení zabezpečují malé a střední zemědělské subjekty.

V současné době jsme však v Evropské unii zcela extrémním příkladem nevhodného využívání evropských dotací a dá se říci i v nepochopení základních principů Společné zemědělské politiky EU. Nyní tedy jde o částečné narovnání těchto podpor, neboť největší podniky dle údajů Ústavu zemědělské ekonomiky a informací dostávaly až o 20 % více provozních dotací na hektar, než tomu bylo u ostatních skupin zemědělců. Odmítá-

me nepodložené domněnky o pobírání dotací za nicnedělání. Provozovat zemědělské podnikání je velmi náročné a poskytované dotace jsou podmíněny celou řadou věcných a administrativních podmínek.

Jménem Asociace soukromého zemědělství ČR, ve které je začleněno 7,5 tisíce soukromých zemědělců s velmi pestrými velikostmi i výrobní strukturou i právní formou svého podnikání, jasně deklarují, že naprostá většina těchto podniků je zcela produkčních farem, které se z ekonomických a i z řady dalších důvodů naprosto přirozeně mnohem více snaží o zvyšování kvality a přidané hodnoty své produkce, což je velkým přínosem pro celý trh a spotřebitele. Díky změně dotačního kurzu nové vlády by mělo postupně dojít k širší nabídce pestřejších, originálnějších, kvalitnějších a lokálně dostupnějších potravin. Věřím, že klíčová část zemědělské i nezemědělské veřejnosti tyto souvislosti a přínosy jasně pochopila a protesty Agrární komory a Zemědělského svazu nepodpořila.

Po ministerstvu zemědělství nyní požadujeme bezodkladné zveřejnění číselných porovnání jasných dopadů původního návrhu Strategického plánu a provedených změn, aby se všichni mohli přesvědčit o přínosech těchto úprav. Po vládě obecně požadujeme pokračování v nastavení politiky, která podpoří většinu zemědělců v ČR.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR

Ministr zemědělství: Společným zájmem všech je nové dotační podmínky pro zemědělce nastavit co nejdříve

21. 1. 2022

Na dnešní pracovní skupině k budoucí podobě Společné zemědělské politiky (SZP) představilo Ministerstvo zemědělství (MZe) změny a úpravy ve Strategickém plánu SZP. Hlavní změnou oproti poslední verzi je navýšení prostředků na první hektary z 10 na 23 procent. Tato podpora bude určena na prvních 150 hektarů všech zemědělců. Do konce ledna Ministerstvo zašle dokument Evropské komisi (EK), která má následně tříměsíční lhůtu na připomínky. Dnešního jednání se zúčastnili zástupci nevládních organizací, akademické sféry, Evropského parlamentu, Evropské komise, Parlamentu ČR a další. Celkem se na online setkání připojilo více než 300 lidí ze zhruba 75 organizací a institucí.

„Na jednání jsme s kolegy představili hlavní změny připravovaného Strategického plánu, které vychází z dřívějších připomínek nevládních organizací, ekologů, Ministerstva životního prostředí či Evropské komise. Trvám na tom, že námi předložený kompromis respektuje reálnou situaci v našem zemědělství a změni jej správným směrem. Naším cílem je mít zdravější vodu, zdravější potraviny, lépe chceme pečovat o půdu a celkově se chovat šetrněji ke krajině. To je hlavní smysl změn,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Zástupci MZe účastníkům pracovní skupiny představili podrobné modelové případy budoucích dopadů SZP do ekonomiky zemědělských podniků a konkrétní změny např. ve strukturách obálek pro jednotlivé oblasti a nově zaváděná opatření. Hlavní změnou oproti předchozí verzi Strategického plánu je parametr redistributivní platby, která se navýší z původních 10 na 23 procent z celkové částky na přímé platby. Podpora bude poskytována všem podnikům bez ohledu na jejich velikost na prvních 150 hektarů.

Dle údajů z roku 2019 byla celková výše podpory na jeden hektar u podniků nad dva tisíce hektarů o dva tisíce korun vyšší než u podniků do sto hektarů. V následujícím období 2023–2027 dojde proto ke spravedlivějšímu přerozdělení finančních prostředků tak, aby se tyto rozdíl mezi zemědělci odstranily.

MZe ve spolupráci s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) připravuje online kalkulačku, ve které si jednotlivé podniky budou moci předběžně vyhodnotit provozní podpory z evropského rozpočtu, na které budou mít po revizi Strategického plánu nárok. Nástroj bude k dispozici na konci ledna, podrobné informace zveřejní MZe v příštím týdnu.

Důležitou zprávou pro české zemědělce je i schválená míra kofinancování Programu rozvoje venkova v nové SZP. Ta bude na úrovni 65 procent, což požadovaly téměř všechny zemědělské organizace. Podpora tak bude srovnatelná s dalšími státy EU a umožní českým zemědělcům zůstat na celoevropské úrovni konkurenceschopnými. V končícím programu-

vém období bylo kofinancování 35 procent.

„Přípravu Strategického plánu jsem také probíral s eurokomisařem Januszem Wojciechowským. Jasně podpořil změny, které navrhuje, a také mě požádal, abychom dokument Evropské komisi zaslali co nejdříve. Trpělivě jsme dnes s kolegy vysvětlovali všem zúčastněným klíčové parametry a souvislosti. Pokud chceme umožnit včasné nastavení podmínek pro zemědělce pro rok 2023, nemůžeme už donekonečna odeslání Strategického plánu odkládat,“ uvedl ministr Nekula.

Česká republika odešla Strategický plán Evropské komisi do konce ledna. Po jeho obdržení má EK tři měsíce na připomínkování a formální stanovisko, dle kterého poté musí ČR dokument případně upravit. Komise má následně na finální schválení šest měsíců. Nové podmínky budou pro zemědělce platit už od 1. ledna 2023, proto je nutné, aby měli jasnou a spolehlivou informaci pro případné změny osevních postupů.

Zdroj: eAGRI.cz

Podkladové materiály na pracovní skupinu MZe ke Strategickému plánu

Změny návrhu Strategického plánu SZP – zásadní body – kofinancování 65 %

- Převody prostředků z přímých plateb k jiným nástrojům SZP – relevance pro I. a II. pilíř**
 - Zachován dosavadní návrh vyčlenění 2,5 % obálky do II. pilíře, účelově vázaných na podporu mladého zemědělce. Z povinných 3 % tak 2,5 % půjde z II. pilíře, 0,5 % z I. pilíře.
 - Zachován dosavadní návrh na vyčlenění cca 250 mil. Kč ročně (1,2 % obálky) na financování sektorových intervencí na chov nosnic, brambory a okrasné rostliny.
- Aktivní zemědělec - relevance pro I. a II. pilíř**
 - Připomínka EK konstatuje, že chybí kritérium pro požadovanou úroveň zemědělské aktivity, zatím nebude v SP upraveno - nutno hledat systémové řešení, ideálně na úrovni zákona, k vypořádání na základě formálních připomínek očekávaných v IV/2022.
- Cílení přímých plateb - relevance pro I. pilíř**
 - Na základě jednání K5 bude zaveden jediný nástroj cílení = redistributivní platba ve výši 23 % obálky PP.
 - Oproti původnímu návrhu v SP, který počítá s postupným snižováním sazby po 50 ha, bude z důvodu výrazného navýšení obálky sazba upravena jako jednotná pro všech 150 ha.
- Platba vázaná na produkci (VCS) - relevance pro I. pilíř**
 - Financování 13 + 2 % obálky PP.
 - Oproti požadavku AK na doplnění dalších sektorů – trávy na semeno, len a konopí, zůstane nastavení pouze na dosavadní sektory.
 - Obálka uvolněná po zrušení podpory konzumních brambor (výsledek Trialogu) bude přerozdělena mezi zeleninu a ovoce v poměru 2:1.
- Ekoplatba - relevance pro I. pilíř**
 - Na základě jednání K5 a zásadních připomínek NNO dojde k přesunu podpory extenzivního hospodaření na trvalých travních porostech do II. pilíře.
 - Obálka na ekoplatbu ve výši 30 % obálky PP bude rozdělena:
 - 200 mil. Kč ročně – precizní zemědělství
 - cca 6,1 mld. Kč ročně – celofaremní model
 - V mezidobí (před obdržení formálních připomínek EK očekávaných v IV/2022) bude rozpracován nadstavbový režim k celofaremní platbě, a dále diskutovány technické

parametry nastavení precizního zemědělství. Financování nadstavbového režimu pak bude zajištěno snížením obálky celofaremní platby.

6) Přesun extenzivního hospodaření na TTP z 1. do 2. pilíře – relevance pro I. a II. pilíř

- Základní údržbu extenzivních travních porostů bylo navrhováno financovat ze zdrojů 1. pilíře v rámci Ekoschémat. Důvodem tohoto návrhu byla větší obhajitelnost základní údržby TTP v 1. pilíři než v rámci AEKO v rámci 2. pilíře. Zároveň byl důvodem pro přesun i nižší objem finančních prostředků na rozvoj venkova ze zdrojů EU a nutnost zajistit finanční prostředky na nové výzvy.
- Ze strany NNO byly vzneseny požadavky na zpětný přesun do 2. pilíře. Následně koaliční rada o tomto přesunu rozhodla.
- V souvislosti s přesunem základní údržby trvalých travních porostů zpět do 2. pilíře došlo rovněž k formálním úpravám nadstavbových managementů. Intervence Ekoschémat – extenzivní údržba TTP, AEKO – ošetřování cenných TTP a EZ přispívající k biodiverzitě byly sloučeny do jedné inter-

vence AEKO – ošetřování extenzivních travních porostů.

- V souvislosti s přesunem zpět do 2. pilíře došlo ke snížení očekávaného rozsahu z původně navrhovaných 930 tis. ha na 917 tis. ha (zohledněna je nemožnost realizace AEKO na území hl. města Prahy a možná neochota zemědělců uzavírat pětileté závazky hospodaření). Zároveň je zaveden administrativní odpočet pro EZ příjemce (zabránění dvojímu financování).

- Celková finanční alokace intervence AEKO – ošetřování extenzivních travních porostů činí 488,7 mil. EUR.

Zdroje pro financování přesunu extenzivního hospodaření na TTP z 1. do 2. pilíře

- Z důvodu přesunu Ekoschémat – extenzivní hospodaření na TTP z 1. do 2. pilíře, bylo nutné v rámci 2. pilíře hledat finanční prostředky ve výši cca 2,2 mld. Kč/rok. Protože navrhovaný rozpočet 2. pilíře nedisponoval dostatečným objemem finančních prostředků a bylo nutné hledat zdroje v rámci stávajících intervencí.
- Z důvodu snížení finanční zátěže 2. pilíře dochází ke snížení sazby dotace kompenzující ponechávání nepokosených ploch z původně navrhovaných 17 EUR/ha na 15 EUR/ha.

Zdroje v 2. pilíři v EUR			
	rozpočet SP SZP (65%) - období	Navržená alokace - snížená varianta	Úspora celkem za období
Druhově bohaté pokrytí o.p.	166 800 000	41 700 000	125 100 000
OPVZ	48 320 000	15 100 000	33 220 000
Meziplodiny	61 092 000	38 300 000	22 792 000
Vyloučení pobytu prasnic v individuálních klecích	16 508 535	0	16 508 535
Podpora změny technologie ustájení nosnic	21 676 900	0	21 676 900
Investice do zemědělských podniků	527 001 643	427 000 000	100 001 643
Pozemkové úpravy	200 000 000	105 389 200	94 610 800
		Celkem úspora	413 909 878

Zdroje v 2. pilíři v Kč (kurz 25 Kč/EUR)			
	rozpočet SP SZP (65%) - období	Navržená alokace - snížená varianta	Úspora celkem za období
Druhově bohaté pokrytí o.p.	4 170 000 000	1 042 500 000	3 127 500 000
OPVZ	1 208 000 000	377 500 000	830 500 000
Meziplodiny	1 527 300 000	957 500 000	569 800 000
Vyloučení pobytu prasnic v individuálních klecích	412 713 375	0	412 713 375
Podpora změny technologie ustájení nosnic	541 922 500	0	541 922 500
Investice do zemědělských podniků	13 175 041 075	10 675 000 000	2 500 041 075
Pozemkové úpravy	5 000 000 000	2 634 730 000	2 365 270 000
		Celkem úspora	10 347 746 950

7) Podmíněnost – DZES 4 (ochranné pásy podél vod) - relevance pro I. a II. pilíř

- na základě jednání s resortem ŽP zůstane zachována dosavadní šíře pásů 3 m, navýšení na 6 m bude zavedeno do nadstavbového režimu ekoplatby (v mezidobí, jako reakce na formální připomínky EK očekávané v IV/2022). Pro ekoplatbu bude pás vymezen od hranice DPB, ne od břehové čáry.

8) Podmíněnost – DZES 5 (eroze) - relevance pro I. a II. pilíř

- Na základě jednání K5 a jednání s resortem ŽP bude od roku 2024 rozšířena plocha erozně ohrožené půdy vztážené pod DZES 5 na úroveň plochy chráněné protierozní vyhláškou.
- V SP není specifikováno, bude zohledněno ve vypořádání připomínek.

9) Podmíněnost – DZES 7 (rotace plodin) - relevance pro I. a II. pilíř

- Na základě jednání K5 bude dosavadní podmínka maximální plochy plodiny 30 ha rozšířena o zvláštní povinnost pro DPB v kategorii SEO (silně erozně ohrožené) na maximálně 10 ha jedné plodiny.

- S ohledem na praxi podmínky 30 ha je pro 10 ha velmi žádoucí řešit mechanismy umělého obcházení.

- DPB v kategorii MEO nebo NEO (mírně erozně ohrožené nebo neohrožené) budou ošetřeny v nadstavbovém režimu ekoplatby (v mezidobí, jako reakce na formální připomínky EK očekávané v IV/2022).

10) Přechnodné vnitrostátní podpory (top-up) - relevance pro I. a II. pilíř

- Obálka zatím předpokládaná na financování PVP ve výši cca 0,6 mld. Kč ročně bude s ohledem na povinné postupné snižování a tím danou nízkou efektivitu platby využita ve prospěch kofinancování II. pilíře, tzn. PVP budou po 2022 ukončeny.

11) Intenzita chovu hospodářských zvířat - relevance pro II. pilíř

- V návaznosti na prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/2290 ze dne 21.12.2021, kterým se mimo jiné stanoví přepočítávací koeficienty pro přepočet hospodářských zvířat na VDJ, byla upravena hodnota minimální požadované intenzity chovu hospodářských zvířat z původně navrhovaných 0,25 VDJ zpět na 0,3 VDJ/ha.

- Jedná se o hodnotu na úrovni PRV 2014-2020, nedochází k žádné faktické úpravě, vše je způsobeno pouze úpravou přepočítávacích koeficientů.

- Jedná se o intervence ANC, AEKO – ošetřování extenzivních TTP, Ekologické zemědělství.

- Ze strany NNO vznesen požadavek na zahrnutí zvířat chovaných ve farmovém chovu jelenovitých do výpočtu intenzi-

ty chovu hospodářských zvířat.

- Připomínce bylo vyhověno, do výpočtu intenzity budou zahrnuty následující kategorie hospodářských zvířat – skot, ovce nad 1 rok, kozy nad 1 rok, koně a jelenovití (při zajištění evidence dle národní legislativy).

12) Ošetřování travních porostů - ponechávání nepokosených ploch na TTP - relevance pro II. pilíř

- Součástí podmínek pro poskytnutí dotace na TTP ve 2. pilíři je podmínka ponechávání nepokosených ploch v rozsahu 3 - 15 % na DPB o výměře větší než 12 ha.

- Ze strany MŽP a SEA hodnotitele byl vznesen požadavek na ponechávání nepokosených ploch na DPB od velikosti 5 ha.

- Na základě dohody MZe a MŽP dochází k snížení výměry DPB pro ponechávání nepokosených ploch na 10 ha - dle odborného odhadu budou v souvislosti s touto změnou ponechávány nepokosené plochy na dalších cca 25 tis. ha TTP (tj. 375 tis. EUR/rok).

13) Intenzita chovu hospodářských zvířat – úprava zatížení - relevance pro II. pilíř

- Ze strany MŽP a SEA hodnotitele byl vznesen požadavek na snížení hodnoty minimální intenzity chovu hospodářských zvířat na 0,2 VDJ/ha pro opatření AEKO-OTP, Ekologické zemědělství a Oblastí s přírodními a jinými omezeními; alternativní návrh byl na rozšíření oblastí, které se nezahrnují do výpočtu intenzity chovu hospodářských zvířat, a to o oblasti s vymapovanými travními biotopy ve Vrstvě biotopů (cca 15 tis. ha).

- Na základě dohody MZe a MŽP dojde k rozšíření území, které by nebylo zahrnuto do výpočtu minimální intenzity chovu hospodářských zvířat, o území s vymapovanými travními biotopy ve Vrstvě mapování biotopů v rozsahu cca 15 tis. ha, a to z důvodu snížení rizika ohrožení zachovalých biotopů na trvalých travních porostech.

- Tato úprava předpokládá součinnost ze strany MŽP, aby byly biotopy jasně promítnuty/provázány v LPIS.

- Výše uvedená úprava se týká pouze intervencí AEKO – ošetřování extenzivních travních porostů a Ekologické zemědělství.

- Pokud se jedná o intervenci ANC (5.3.1), tak kompenzace je odvozena právě od faremního systému rostlinná / živočišná výroba. Podmínka není limitní a při nedodržení intenzity je poskytnuta platba na rostlinnou výrobu. Není obhajitelný důvod, proč poskytovat při nižším zatížení vyšší dorovnání újm. Zároveň je nutné zdůraznit, že v případě ANC se zatížení hospodářskými zvířaty posuzuje vůči veškeré obhospodařované zemědělské půdě, přičemž tato hospodářská zvířata nemusejí mít vůbec přímou vazbu na trvalé travní porosty.

14) Nadstavbový titul AEKO OTP – ochrana chřástala polního - relevance pro II. pilíř

- Jednou z klíčových podmínek pro poskytnutí dotace v rámci titulu ochrana chřástala polního je dodržení zákazu aplikace hnojiv s výjimkou vápenatých hnojiv, přičemž pastva hospodářských zvířat se nepovažuje za aplikaci hnojiva. Zákaz hnojení je následně i zohledněn v kalkulaci sazby dotace.
 - Ze strany MŽP vznesen požadavek na umožnění jednorázového přihnojení travního porostu v případě souhlasného stanoviska OOP.
 - Na základě jednání MZe a MŽP bude jednorázové přihnojení travního porostu se souhlasným stanoviskem OOP umožněno, nicméně dojde k následnému snížení sazby dotace v roce přihnojení porostu.
- 15) **Sazby dotace pro AEKO - ošetřování extenzivních travních porostů – relevance pro II. pilíř**
- Ze strany MŽP byla vznesena připomínka na navýšení míry kompenzace vypočtené újmy (tj. navýšení sazby dotace) u nadstavbových managementů v rámci AEKO - ošetřování extenzivních travních porostů.
 - Vzhledem k přesunu základní extenzivní údržby travních porostů z 1. do 2. pilíře, nejsou ve 2. pilíři k dispozici finanční prostředky, které by toto navýšení pokryly. Připomínce MŽP tak není vyhověno.
- 16) **Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací - relevance pro II. pilíř**
- Na základě připomínek vybraných NNO bude umožněn vstup nejen konvenčním chovatelům prasat, ale také chovatelům hospodařícím v režimu ekologického zemědělství.
- 17) **Pásové střídání plodin - relevance pro II. pilíř**
- Požadavek NNO na zcela novou intervenci. Doposud není v rámci SP SZP řešeno.
 - Navrhujeme v průběhu letošního roku detailně rozpracovat návrh intervence a případně zařadit do SP SZP v rámci modifikace programového dokumentu. Aktuálně nejsou k dispozici disponibilní finanční prostředky pro implementaci této intervence.

- 18) **Investice do zemědělských podniků - relevance pro II. pilíř**
- Zachování původního návrhu limitu částky dotace 30 000 000 Kč, tj. max. limit způsobilých výdajů ve výši 50 000 000 Kč (při max. míře dotace 60 %).
 - Příslušné limity lze v Pravidlech jakkoli snížit.
- 19) **Investice do zpracování zemědělských produktů - relevance pro II. pilíř**
- Navýšení limitu částky dotace na dvojnásobek oproti původnímu návrhu, tedy na 30 000 000 Kč, tj. max. limit způsobilých výdajů ve výši 60 000 000 Kč (při max. míře dotace 50 %).
 - Rozšíření způsobilých žadatelů i o velké podniky, a to pouze v případě vybraných investic, zaměřených zejména na zmírňování změn klimatu, udržitelný rozvoj a účinné hospodaření s přírodními zdroji, zlepšování životních podmínek zvířat či ekologickou produkci.
 - Příslušné limity lze v Pravidlech jakkoli snížit.
- Seznam použitých zkratk:
- AEKO – agroenvironmentálně-klimatické opatření
 - ANC – oblast s přírodními či jinými zvláštními omezeními
 - DPB – díl půdního bloku
 - DZES – dobrý zemědělský a environmentální stav půdy
 - EK – Evropská komise
 - EZ – ekologické zemědělství
 - MZe – Ministerstvo zemědělství
 - MŽP – Ministerstvo životního prostředí
 - NNO – nestátní nezisková organizace
 - OOP – orgán ochrany přírody
 - OPVZ – ochranná pásma vodních zdrojů
 - PP – přímé platby
 - PVP – přechodné vnitrostátní podpory
 - SEA – posuzování vlivů na životní prostředí
 - SP – Strategický plán
 - SZP – Společná zemědělská politika
 - TTP – trvalý travní porost
 - VDJ – velká dobytčí jednotka

Příloha I - Struktura obálky přímých plateb

Platba	Procento obálky PP	Roční obálka platby
Přímé platby po převodu na SOT a mladé zemědělce (cca 785 mil. Kč)		20,588 mld. Kč
Základní platba BISS (+ platba pro malé zemědělce)	31,5 %	6,481 mld. Kč
Ekoschéματα	30 %	6,177 mld. Kč
Redistributivní platba	23 %	4,735 mld. Kč
Platba vázaná na produkci	15 %	3,088 mld. Kč
Platba pro mladé zemědělce	0,5 %	0,107 mld. Kč

Příloha II**Seznam intervencí v rámci Strategického plánu SZP (II. pilíř rozvoj venkova) a jejich alokace**

Intervence	Alokace v EUR/období	Alokace v mil. Kč /období (kurz 25 Kč/EUR)
Oblasti s přírodními a jinými omezeními (ANC)	874 376 583	21 859
Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě	4 812 750	120
Investice do zemědělských podniků	427 000 000	10 675
Investice do zpracování zemědělských produktů	200 000 000	5 000
Inovace v zemědělské prvovýrobě	5 000 000	125
Inovace při zpracování zemědělských produktů	8 000 000	200
Investice do lesnické infrastruktury	80 000 000	2 000
Technologické investice v LH	50 000 000	1 250
Technologie snižující emise GHG a NH ₃	80 000 000	2 000
Investice do obnovy kalamitních ploch	17 495 940	437
Investice do ochrany MZD	4 042 572	101
Vodohospodářská opatření v lesích	6 238 308	156
Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu	902 830	23
Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost	365 480	9
Založení agrolesnického systému	3 917 700	98
Péče o založený agrolesnický systém	1 357 200	34
Ekologické zemědělství	439 700 789	10 993
AEKO Meziplodiny	38 300 000	958
AEKO Zatravňování orné půdy	20 418 445	510
Pozemkové úpravy	105 389 200	2 635
Staré závazky plošných opatření	55 152 159	1 379
AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů	488 731 058	12 218
AEKO – Krajínovotvorné sady	672 215	17
AEKO – Podpora biodiverzity na orné půdě	65 985 231	1 650
Leso-envi - Biodiverzita	12 030 850	301
Leso-envi - Genofond	2 272 000	57
Neproduktivní investice v lesích	7 807 098	195
Přeměna porostů náhradních dřevin	15 216 390	380
Zahájení činnosti mladého zemědělce	106 868 375	2 672
(převod z I. pilíře)		
LEADER	201 384 054	5 035
Investice do nezemědělských činností	65 056 888	1 626
AEKO – Integrovaná produkce	101 087 459	2 527
AEKO – Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě	15 100 000	378
Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací	84 331 305	2 108
DŽPZ	153 081 500	3 827
Podpora poradenství	9 994 000	250
Podpora vzdělávání	5 000 000	125
Podpora operačních skupin a projektů EIP	10 000 000	250
PUZČ	4 000 000	100
Technická pomoc	38 461 538	962
celkem rozpočet SP SZP	3 809 549 917	95 239
z toho rozpočet ze zdrojů II. pilíře	3 702 681 542	92 567

Reakce ASZ ČR na výstupy páteční pracovní skupiny

25. 1. 2022

V pátek 21. ledna byly za velkého zájmu zemědělské veřejnosti i médií Ministerstvem zemědělství představeny změny ve Strategickém plánu pro nastavení dotačních podmínek na budoucí období. ASZ ČR poslala tento týden zástupcům resortu svoji reakci na tyto změny, kterou níže rovněž zveřejňujeme.

Vážíme si toho, že se vládní koalice nezašla nátlakových akcí pořádaných Agrární komorou a Zemědělským svazem a začala dodržovat vládní program a především to, co slíbila občanům ČR. Ačkoliv je to jen začátek změn a zatím pouze částečné plnění předvolebních slibů, jedná se o jasný posun v nastavení dotací a napravení původního velmi špatného návrhu Strategického plánu (SP) minulé vlády, který by bezdůvodně připravil všechny zemědělce včetně členů obou výše zmíněných organizací o 1000 Kč/ha v ekoschématech přímých plateb, a takto získané prostředky využil hlavně na další problematické podpory do velkochovů prasat a drůbeže, meziplodin nebo na navyšování některých investičních podpor.

Oceňujeme, že do nového Strategického plánu byla zapracována většina našich návrhů a připomínek včetně změn rozdělení jednotlivých finančních obálék v II. pilíři. Vítáme také váš příslib zveřejnění oficiální kalkulačky dopadů změn dotačních pravidel pro jednotlivé podniky a připomínáme naši žádost o zpracování této kalkulačky také pro původní variantu Strategického plánu, aby měla zemědělská veřejnost možnost zjistit posun, ke kterému úpravou SP došlo.

Máme za to, že všechny úpravy SP přinesou potřebné změny do sektoru zemědělství, vyrovnají především nižší podpory pro menší zemědělce, které postupně nastolila minulá vláda, a které jsou také v přímém rozporu s tím, že finanční prostředky, které EU vynaklá-

dá na Společnou zemědělskou politiku, mají směřovat především na podporu životaschopnosti a podpory rozvoje menších a středních zemědělců. Česká republika je doposud v tomto směru v rámci EU absolutní výjimkou, protože největší zemědělské podniky zde čerpají v průměru až o 20 % vyšší dotace na hektar zemědělské půdy, než jejich kolegové hospodářci na menších a středních farmách s výměrami až do 1000 ha. V ostatních zemích EU je tomu právě naopak.

Z důležitých parametrů nebylo do Strategického plánu zapracováno zastropování přímých plateb pro ty největší zemědělské podniky podobně, jak to mají v různých obměnách nastaveny okolní země EU, zavedení tohoto parametru samozřejmě bude ASZ ČR nadále prosazovat. Strategický plán také zatím bez bližšího vysvětlení zřejmě všem zemědělcům sníží přímé platby a vyčleňuje z těchto plateb nově finanční prostředky pro podporu tzv. Společné organizace trhů v sektorech nosnic, brambor a okrasných rostlin v odhadované výši 70 Kč/ha. ASZ ČR s tímto dlouhodobě nesouhlasí a požaduje vyčlenit na toto opatření finanční prostředky z II. pilíře a nesnižovat tímto způsobem všem zemědělcům přímé platby. Stejně tak nesouhlasíme s tím, aby se o dalších přibližně 57 Kč/ha dále snižovaly přímé platby všem zemědělcům na podporu precizního zemědělství, o jehož obsahu a parametrech se teprve začne jednat. Žádáme proto ponechání těchto prostředků v prvním pilíři a řešení podpory precizního zemědělství prostřednictvím investic z II. pilíře

a dále pak pomocí státní dotace na bezplatné užívání potřebného navigačního signálu.

O nadstavbových režimech k ekoschématům je ASZ ČR připravena odpovědně jednat za podmínek, že budou plně uhrazeny z prostředků II. pilíře, do kterého je nově přiděleno ve srovnání se současným obdobím o 60 % finančních prostředků víc, tj. o 7 miliard Kč. ASZ ČR také dlouhodobě prosazovala snížení limitů částek dotací pro investice a vítá proto nový limit ve výši 30 milionů, tj. maximální limit způsobitelných výdajů 50 milionů Kč u investic do zemědělských podniků a do 60 milionů u investic do zpracování zemědělských produktů včetně sdělení MZe, že tyto limity bude možné v jednotlivých kolech snížit tak, aby investiční podpory využil větší počet žadatelů. Nesouhlasíme ale s tím, aby tyto podpory čerpaly nově i velké zemědělské podniky, protože objem přidělených financí je zde omezený a pro rozvoj venkova a posílení především regionální potravinové bezpečnosti je nutné směřovat tyto podpory především k menším a středním zemědělcům a zpracovatelům. Doposud tomu, především v poslední době, bylo právě naopak. Zároveň žádáme, aby bylo v rámci jednotlivých kol umožněno každému subjektu podat pouze jednu žádost, aby přístup k investičním dotacím získal co největší počet žadatelů. V této souvislosti připomínáme také nutnost důsledně sledovat propojenost jednotlivých podniků.

Hlavní kancelář ASZ ČR

Premiér Fiala hájil ve Sněmovně změny v nastavení dotací pro zemědělce

28. 1. 2022

Premiér Petr Fiala (ODS) hájil ve Sněmovně změny v nastavení dotací pro zemědělce. Hlavním cílem je narovnat podmínky mezi velkými agrokonzerny, které byly v minulosti zvýhodňovány, a menšími a středními zemědělci a výrobci potravin, řekl ministerský předseda při dnešních interpelacích.

Agrární komora a Zemědělský svaz kvůli úpravě podmínek, jak se na nich dohodla vládní koalice, několikrát protestovaly. Nyní vyhlásily

protestní pohotovost a založily krizový štáb. Asociace soukromého zemědělství naopak změny považuje za krok správným směrem.

„Podmínky nebyly rovné a my je potřebujeme narovnat. Jenom pro představu: Průměrná výše přímých plateb, které získávaly nejmenší farmy o velikosti do 100 hektarů, byla o 2000 korun na hektar nižší, než kolik získávaly farmy nad 2000 hektarů,“ řekl Fiala na dotazy předsedy poslanců SPD Radima Fialy.

Tisková zpráva MZe: Ministerstvo zemědělství dnes odeslalo Evropské komisi návrh Strategického plánu SZP

28. 1. 2022

„Po řadě intenzivních diskusí se zástupci nevládních organizací a měsících příprav dnes Ministerstvo zemědělství (MZe) odeslalo Evropské komisi (EK) návrh Strategického plánu Společné zemědělské politiky (SZP) pro období 2023-2027. Komise má tři měsíce na připomínkování a stanovisko, podle kterého poté musí MZe dokument případně upravit. Na schválení má EK šest měsíců, které se ale prodlužují o dobu reakce ČR.“

„Musíme včas nastavit klíčové parametry, a proto je nutné, aby zemědělci měli jasnou a spolehlivou informaci o nových podmínkách, které začnou platit už od 1. ledna příštího roku. Po celý leden jsme se zabývali změnami ve Strategickém plánu, které vycházejí z dřívějších připomínek nevládních organizací, ekologů, Ministerstva životního prostředí či Evropské komise. Trvám na tom, že námi předložený kompromis, který jsme do Bruselu odeslali, respektuje reálnou situaci v našem zemědělství a změně jej správným směrem. Tedy směrem k lepší péči o půdu a krajinu, ke zdravější vodě a zdravějším potravinám,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Hlavní změnou oproti předchozí verzi Strategického plánu je parametr redistributivní platby, která se navýší z původních 10 na 23 procent z celkové částky na přímé platby. Podpora bude poskytována všem podnikům bez ohledu na jejich velikost na prvních 150 hektarů. Důležitou zprávou pro české zemědělce je i schválená míra kofinancování Programu rozvoje venkova v nové SZP. Ta bude na úrovni 65 procent, což požadovaly téměř všechny zemědělské organizace. Podpora tak bude srovnatelná s dalšími státy EU a umožní českým zemědělcům zůstat na celoevropské úrovni konkurenceschopnými. V končícím úrovním období bylo kofinancování 35 procent.

Zemědělci si mohou od tohoto týdne spočítat výši nově nastavených dotací na portálu Agronavigátor. Takzvaná Kalkulačka 3, kterou připravilo MZe a Ústav zemědělské ekonomiky a informací, je dostupná zdarma. Jen za čtvrtek 27. ledna si ji stáhlo 5300 zájemců. Slouží zemědělským podnikům jako nástroj pro předběžný výpočet vybraných provozních podpor vyplývajících z revize Strategického plánu 2023+. Do 1. února mají nevládní organizace, které MZe oslovilo, posílat připomínky či dotazy. Na jejich základě MZe připraví instruktážní video, které bude k dispozici opět na portálu Agronavigátor.

Ministerstvo zemědělství začalo na přípravě Strategického plánu pracovat od roku 2018, kdy byl zveřejněn návrh legislativního balíčku k budoucí podobě SZP. Výrazným zásahem do příprav bylo zveřejnění tzv. Evropské zelené dohody a na ni navazujících strategií Evropské komise pro biologickou rozmanitost a Od zemědělce ke spotřebiteli. EK poté zaslala všem členským státům tzv. specifická doporučení s povinností na ně reagovat a určit, jakým způsobem budou cíle realizovat a naplňovat.

Unijní legislativa, která byla po dlouhých a komplikovaných diskusích oficiálně zveřejněna teprve 6. prosince 2021, stanovila 1. leden 2022 jako pevný termín pro odeslání stra-

tegických plánů členských států do Bruselu. S ohledem na zpoždění ve vyjednávání unijní legislativy i potřebu projednat nezbytné prvky nastavení nové SZP v jednotlivých státech se tento termín nepodařilo dodržet kromě ČR dalším 8 členským zemím. Odeslání do konce měsíce ledna ale bylo nezbytné dodržet.

EK má nyní tři měsíce na připomínkování a formální stanovisko, dle kterého poté musí MZe dokument případně upravit. Komise má na schválení šest měsíců, ale doba, po kterou bude ČR vypořádávat připomínky EK a upravovat Strategický plán, se do těchto šesti měsíců nepočítá. Nové podmínky budou pro zemědělce platit už od 1. ledna 2023.

V mezidobí se budou konat další diskuse se zástupci nevládních organizací a ostatních zainteresovaných subjektů k technickým parametrům nastavení jednotlivých intervencí. MZe tak naváže na intenzivní diskuse z roku 2021, kdy do jednání byli a opětovně budou zapojeni zástupci nevládních organizací, akademické sféry, Evropského parlamentu, Evropské komise, Parlamentu ČR a další – k jednání je tak pravidelně zváno více než 75 organizací a institucí.

Zdroj: eAGRI.cz

Podle Fialy změna vytvoří pro české zemědělce nekonkurenceschopné prostředí, větší farmy s vyváženou rostlinou a živočišnou výrobou budou přicházet o podpory a podraží potraviny.

Premiér s tím nesouhlasil. Cílem vlády podle něho je naopak to, aby čeští zemědělci byli konkurenceschopní a nabízeli dobré a cenově dostupné potraviny. „A toho dosáhneme tím, že nebudeme likvidovat malé a střední zemědělce, ale že jim vytvoříme takové podmínky, aby mohli přežít,“ zdůraznil.

Spor se vede zejména o podíl peněz na redistributivní platbu, tedy platbu na prvních 150 hektarů zemědělského podniku. Nově na ni

půjde 23 procent z celkového rozpočtu na přímé platby. V původním materiálu to bylo deset procent. Premiér poukázal na to, že cílem redistributivní platby je podpora menších zemědělců, kteří nemají úspory z rozsahu a soustředí se na náročnější plodiny, jako je třeba ovoce nebo zelenina.

Nové nastavení pravidel označil Fiala za rozumný kompromis. „Redistribuce je větší než dosud, není zastropování přímých plateb, je zastropování investičních dotací, aby jedna firma nemohla získat více než desítky a stovky milionů korun ročně. To mi připadá jako dobré rozhodnutí,“ dodal premiér.

Zdroj: ČTK

Reakce Ministerstva zemědělství k vyjádření Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR

31. 1. 2022

Ministerstvo zemědělství (MZe) odmítá tendenční informace, které opakovaně zaznívají od představitelů Agrární komory ČR (AKČR) a Zemědělského svazu ČR (ZSČR).

Není pravda, že by Strategický plán Společné zemědělské politiky (SP) nebyl s nevládními organizacemi projednáván. Výsledná podoba respektuje připomínky organizací s různými požadavky, které v průběhu celého projednávání Strategického plánu zazněly a jsou v souladu s požadavky na národní strategické plány k SZP. Konečná podoba SP je kompromisem, který respektuje reálnou situaci v našem zemědělství. Zástupci AKČR i ZSČR byli přizváni ke všem jednáním pracovních skupin, které MZe k tématu uspořádalo (byly jich téměř tři desítky), a budou pozváni i na další jednání (nejbližší 9. února k nastavení ekoplatby a precizního zemědělství). Ministr Zdeněk Nekula se se zástupci dvou zmíněných organizací sešel dva dny po svém jmenování do funkce.

Nepřavdivá je také hrozba zdražení potravin v souvislosti s úpravami Strategického plánu. Pokud ceny potravin porostou, bude to především z důvodu inflace, zvýšených nákladů v podobě vstupů, energií, hnojiv apod. Bude k tomu docházet všude ve světě, nikoliv pouze v ČR. Vliv změny dotačního systému na konečnou cenu potravin je naprosto minimální. Navíc tyto změny se naplno projeví až v roce 2025 či 2026.

Rovněž je třeba odmítnout katastrofické scénáře o likvidaci českého zemědělství. Zásadní změnou SP oproti podzimmnímu návrhu (připraveným minulou vládou) je navýšení redistributivní platby (platba na první hektary, v ČR na prvních 150 hektarů) z 10 na 23 procent z celkové částky na přímé platby a přesunutí podpory na trvalé travní porosty z prvního do druhého pilíře SZP. Včetně investičních dotací a dalších podpor bude celkový objem dotací ze SZP každoročně zhruba 40 mld. Kč. **Zvýšení redistributivní platby se týká částky 2,6 mld. Kč, která bude přerozdělena na první hektary, a to všem zemědělcům bez rozdílu velikosti.** Rozhodně nemůže ohrozit české zemědělství jako celek. Navíc je třeba připomenout, že zisk sektoru zemědělství se v posledních letech pohybuje okolo 20 mld. Kč ročně.

Nevládní organizace dnes v tiskové zprávě zveřejnily také příklady dopadů nové SZP na některé podniky. MZe nemá k dispozici konkrétní údaje k těmto podnikům, není tedy možné se k nim relevantně vyjádřit. Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) však již v minulém týdnu připravil několik ukázek dopadů na datech reálných podniků, které také prezentoval na jednání se zástupci AKČR a ZSČR ve čtvrtek 27. ledna. **Tyto příklady ukazují, že ani u větších podniků nejsou dopady změn zásadní.** Např. u podniku o velikosti 1800 hektarů s živočišnou výrobou představuje porovnání podzimní varianty SP (10 % redistribuce) a lednové varianty (23 %) rozdíl na úrovni 0,9 %. Podnik o velikosti 1500 hektarů, zaměřený na živočišnou výrobu, který současně hospodář v oblastech ANC (zejm. podhorské oblasti) si polepšil téměř o 3 % oproti podzimní variantě. Malý podnik ve stejné kategorii s 60 hektary je na tom lépe zhruba o 20 %.

Je rovněž třeba doplnit, že SP počítá s 65% mírou kofinancování Programu rozvoje venkova a dalších opatření v tzv. druhém pilíři. To výrazně navýší prostředky směřující do zemědělství (v současnosti je kofinancování na úrovni 35 %). Není tedy pravdou, že by zemědělcům hrozil nedostatek podpor. Směřují sem navíc také národní dotace v řádu miliard korun ročně.

MZe také jednoznačně odmítá nařčení, že by údaje používané ÚZEI byly zkreslené či dokonce tendenční. ÚZEI při veškeré své odborné práci vychází z dlouhodobých a komplexních statistických údajů o zemědělství sítě FADN, které jsou používány na celoevropské úrovni. S reálnými údaji pracuje také zveřejněná Kalkulačka 3, která zemědělským podnikům slouží jako nástroj pro předběžný výpočet vybraných provozních podpor vyplývajících z revize Strategického plánu 2023+. Tuto kalkulačku si k dnešnímu dni stáhlo již více než 10 600 uživatelů a každý z nich si zde může vypočítat **předběžnou provozní podporu** dle konkrétních parametrů zemědělského podniku.

Je zásadní také připomenout fakt, že již od začátku projednávání nové podoby SZP byli zemědělci informováni o tom, že **nová pravidla budou mnohem ambicióznější v oblasti životního prostředí a klimatu.** SZP je financována z peněz EU a ta také určuje mantinely, ve kterých se jednotlivé členské státy mohou pohybovat. **DOTACE NEMAJÍ SLOUŽIT K TVORBĚ ZISKU VYBRANÝCH ZEMĚDĚLSKÝCH SKUPIN, ale mají především pomoci menším a středním zemědělcům a také motivovat zemědělce k šetrnějšímu hospodaření v krajině.** Základní motivací k úpravám SP byla právě snaha o větší podporu ochrany vody, půdy a pestřejší krajiny. Ze všech výše uvedených důvodů MZe odmítá ustupovat nátlaku některých zájmových skupin. Je však nadále připraveno vést klidnou a racionální debatu.

Vojtěch Bílý, tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství

ASZ ČR podporuje kroky ministerstva a odmítá katastrofické scénáře

31. 1. 2022

Asociace soukromého zemědělství ČR naprosto odmítá demagogická vyjádření Agrární komory (AK) a Zemědělského svazu (ZS), které opět straší veřejnost svými katastrofickými scénáři a vyhrožují demonstracemi. Vyjádření a aktivity AK a ZS rozhodně zemědělcům nepomůžou, ale právě naopak celý sektor zemědělství poškodí a obrátí proti němu veřejnost. K tomu směřuje i další ostudná demonstrace, jejíž pořadatelé podlehl svým vlastním lžím, že bez nich umře národ hladu a že ostatní zemědělci nic neprodukují.

Celková suma finančních prostředků do zemědělství se oproti současnému období o 7 mld. ročně navýší, jakékoliv nařikání, že zemědělcům ubude peněz, je tedy naprosto neobhajitelné. Dopady navýšené redistributivní platby, což je největší změna oproti původnímu návrhu Strategického plánu, jsou i na největší podniky maximálně v řádu nižších jednotek procent. Pokud má taková minimální změna potenciál tyto podniky ekonomicky položit, pak lze s úspěchem pochybovat o jejich dlouhodobé udržitelnosti. Změna Strategické

ho plánu podle ASZ ČR odpovídá programovému prohlášení vlády a směřuje naprosto správně ku prospěchu drtivé většiny zemědělských subjektů, což ve výsledku naopak soběstačnost České republiky podpoří.

Další demonstrace zemědělců postavené na hystericky neustále omílaných polopravdách jsou jen nátlakovou akcí AK a ZS, kterým se nelíbí, že poprvé po dlouhé době nejde všechno podle jejich plánu a že jim vláda odmítla schválit původní verzi Strategického plánu, který byl šikovně nachystán ku prospěchu pouze malé části zemědělských subjektů a na úkor ostatních.

Vyzýváme proto všechny zemědělce, kteří plánují se demonstrace zúčastnit, aby si nejdříve dobře ověřili, za čí zájmy vlastně půjdou bojovat.

*Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR
Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR*

Produkční zemědělci o žádné miliardy, jak tvrdí svolavatelé demonstrací, nepřijdou

1. 2. 2022

Konečná verze Strategického plánu zpracovaná novou vládou a zasláná Evropské komisi alespoň částečně napravila ostudný, nespravedlivý a v rámci Evropské unie ojedinělý systém přidělování zemědělských dotací praktikovaný posledních osm let v České republice.

Tento systém v ČR postupně od nástupu vlády Andreje Babiše snížil až o 20 % celkové provozní dotace menším a středním zemědělským podnikům s výměrami až do 2000 ha a tyto peněžní podpory přesouval místo tohokvelkým podnikům svými měrami nad 2000 ha zemědělské půdy a k podnikům holdingového typu chovajícím především prasata, drůbež a dojnice. Tento fakt potvrzují i ekonomické výstupy Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Agrární komora a Zemědělský svaz neustále vyzývají zemědělce k protiviládním demonstracím. Mezi samotné zemědělce a společnost vysílají opakovaně mnoho katastrofických scénářů, které dokládají svými dedukcemi, které ale nejsou vždy prezentovány ve všech souvislostech a možných dopadech nejenom na jednotlivé zemědělce ale i na celkovou současnou situaci v zemědělském sektoru.

Agrární komora a Zemědělský svaz uvádí ve své prezentaci na podporu výzev k demonstracím pod názvem Produkční zemědělci přijdou o miliardy níže uvedenou tabulku:

**Podnik 616 ha, z toho 55 ha TTP, pouze RV
Průměrná velikost půdního bloku orné půdy 17,5 ha, TTP 2 ha**

	Současný systém	23% redistribuce
SAPS (BISS)	2,15 mil. Kč	1,11 mil. Kč
ANC	0,57 mil. Kč	1,3 mil. Kč
Greening (AEKO)	1,2 mil. Kč	0,5 mil. Kč
VCS	0,12 mil. Kč	0,133 mil. Kč
Přechodná vnitř. podpora	0,08 mil. Kč	0
Redistribuce	0	0,571 mil. Kč
Celkem	4,13 mil. Kč	3,61 mil. Kč

Jaká je ovšem skutečnost po dosažení čísel nejen ze současného nově schváleného Strategického plánu, ale především ve srovnání s původním návrhem, který vznikl za Tomanova vedení ministerstva, tedy s redistribucí 10 % a odvodem 1000 Kč/ha z přímých plateb?

Podnik 616 ha, z toho 55 ha TTP, pouze RV

Průměrná velikost půdního bloku orné půdy 17,5 ha, TTP 2 ha

	Současný systém rok 2021	23% redistribuce	10% redistribuce	Toman – 1000 Kč +10% redistribuce
SAPS (BISS)	2,05 mil. Kč	1,11 mil. Kč	1,663 mil.Kč	1,05 mil.Kč
ANC	0,57 mil. Kč	0,57 mil. Kč	0,57 mil. Kč	0,57 mil. Kč
Greening (AEKO)	1,2 mil. Kč	1,2 mil. Kč	1,2 mil Kč	1,2 mil Kč
VCS	0,12 mil. Kč	0,133 mil. Kč	0,133 mil. Kč	0,133 mil. Kč
Přechodná vnitř. podpora	0,08 mil. Kč	0,08 mil. Kč	0,08 mil Kč	0,08 mil Kč
Redistribuce	0	0,571 mil. Kč	0,248 mil. Kč	0,248 mil. Kč
Celkem	4,13 mil. Kč	3,70 mil. Kč	3,89 mil. Kč	3,28 mil. Kč

Výsledky porovnání mluví jasně a kladu si proto otázku, zda zemědělci budou nyní opět demonstrovat za původní návrh Strategického plánu MZe vytvořený pod vedením ministra Tomana, podporovaný Agrární komorou a Zemědělským svazem, nebo již zase chtějí něco jiného?

Redistribuce 23 % dle nového Strategického plánu je nejenom pro tento konkrétní uvedený příklad zemědělce, ale také pro všechny ostatní zemědělce v prvním pilíři výhodnější než původní Tomanův návrh, jak potvrzuje výše uvedená tabulka nebo srovnávací dopadové výpočty. Celkové dotace pro zemědělství se navíc v ČR navyšují od roku 2023 (o tom Agrární komora i Zemědělský svaz mlčí!) ročně o ještě před tře-

mi měsíci téměř neuvěřitelných 7 miliard Kč - z původních 33 miliard na 40 miliard Kč. Celé navýšení dotací jde do II. pilíře, který při jejich rozdělování doposud, jak na provozních dotacích, tak i na investičních dotacích, v maximální možné míře upřednostňoval a upřednostňuje velké zemědělské podniky. Data Ústavu zemědělské ekonomiky a informací toto opět jednoznačně dokládají. Podobně je tomu i dle nově navržených pravidel pro tento pilíř v novém Strategickém plánu.

Co tedy bude skutečným a opravdovým cílem a důvodem dalších plánovaných protivládních demonstrací organizovaných Agrární komorou a Zemědělským svazem?

Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

Spojovat změny ve Strategickém plánu SZP se zdražováním potravin je šířením poplašné zprávy

2. 2. 2022

Ceny potravin jako zboží každodenní spotřeby je logicky téma, které sledují všichni spotřebitelé v ČR s mimořádným zájmem, neboť zejména u sociálně slabších skupin obyvatelstva tvoří výdaje za potraviny významnou část veškerých výdajů, dosahující u těchto skupin až kolem 30 procent, i když v průměru se výdaje za potraviny v ČR pohybují pod 20 procenty. Prognózy vývoje cen potravin tak představují společensky i politicky atraktivní téma, zejména pak, pokud se veřejnosti předkládají katastrofické scénáře.

Je přitom zřejmé, že ceny potravin i zemědělských surovin, z nichž se potraviny vyrábějí, minimálně v letošním roce i po zdražování ve druhé polovině loňského a na počátku letošního roku ještě porostou, neboť důvody k jejich předchozímu růstu nepominuly, nebo se do cen potravin či zemědělských surovin ještě v plné míře nepromítly. To se týká v prvé řadě růstu cen energií, ale také růstu nákladů na mzdy (pracovní sílu), osiva, hnojiva, pohonné hmoty, obalové materiály, ale také na zemědělské a potravinářské technologie. Na růst cen potravin budou mít postupně také vliv regulace spojené se zemědělským hospodařením v krajíně či snižováním chemického zatížení životního prostředí průmyslovou výrobou, včetně potravinářské výroby. Prognózy avizující růst cen potravin jsou tak z obecného pohledu

reálné – druhá věc je, že se s takovým vývojem účelově spojují i kroky, které na ceny potravin přímý vliv mít buď vůbec nebudou, nebo bude takový vliv v porovnání s výše jmenovanými cenovými impulzy jen marginální.

To se týká mimo jiné dopadu změn ve Strategickém plánu SZP. V prvním řadě je třeba připomenout, že stávající výrazný růst cen potravin nastal ještě před změnou nastavení finančních toků ve Strategickém plánu SZP, a kromě toho se začnou provedené změny v praxi uplatňovat až od počátku příštího roku, přičemž samotné důsledky se projeví nejdříve v průběhu roku 2023. Zvýšená platba na prvních 150 hektarů (redistribuce), která má být podle některých katastrofických scénářů impulzem k budoucímu zdražování potravin,

přitom představuje jen něco přes 5 procent veškerých budoucích dotací do zemědělství, a vzhledem k tomu, že se tímto krokem také nepřímo podpoří produkce specifických zemědělských komodit, které zemědělci pěstují obvykle na menších hektarových výměřích (například zelenina, ovoce, ale i chmel nebo vinná réva), bude takový krok působit spíše jako impuls brzdící zdražování cen zemědělských produktů. Budoucí Společná zemědělská politika EU a částečně i Strategický plán SZP také předpokládá zkrácení dodavatelských řetězců (princip od „vidlí na vidličku“), což v praxi představuje odstranění některých mezičlánků na cestě od producenta ke konečnému spotřebiteli, a tedy také impuls brzdící ceny potravin. Nepříliš zmiňovaným faktorem, který má a bude mít na ceny potravin na rozdíl

o od podoby Strategického plánu SZP mnohem větší vliv, je rostoucí kurz české koruny, který v zásadě zlevňuje dovoz zboží ze zahraničí, což také představuje bariéru pro růst cen potravin na tuzemském trhu. Vzhledem k tomu, že sílí koruna navíc snižuje prostor pro exporty tuzemského zboží do zahraničí (tedy i potravin), lze navíc předpokládat vyšší nabídku v ČR vyráběných potravin pro tuzemského spotřebitele, což opět znamená omezení možnosti nekontrolovatelného růstu cen potravin.

Katastrofické scénáře předpokládající něko-

likánásobné zvýšení cen základních potravin na trhu v ČR jsou tak spíše šířením poplašné zprávy než seriózní prognózou. Pokud jsou navíc spojovány s úpravami Strategického plánu SZP v podání současné vládní koalice, lze navíc takové konstrukce považovat za akt politického vydírání a zastrahování.

O tom, jaké výrobky a za jakou cenu se budou v naší zemi potraviny prodávat, budou navíc rozhodovat především spotřebitelé, a pokud přitom mají preferovat produkty vyráběné z našich surovin na území ČR, musí být takové produkty především pozitivně prezentovány.

Tomanův Strategický plán je konečně u ledu

4. 2. 2022

Konečná verze Strategického plánu zpracovaná novou vládou Petra Fialy a zasláná do EU alespoň částečně napravila ostudný, nespravedlivý a v EU ojedinělý systém přidělování zemědělských dotací praktikovaný posledních osm let v České republice.

Tento systém v ČR postupně od nástupu vlády Andreje Babiše snížil až o 20 %, tj. o 2000 Kč/ha přidělování provozních dotací menším a středním zemědělským podnikům s výměrami až do 2000 ha a tyto peněžní podpory přesunul místo toho k velmi velkým podnikům s výměrami nad 2000 ha zemědělské půdy a k podnikům holdingového typu chovajícím především prasata, drůbež a dojnice. Vše ukazují a potvrzují data Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Právě především sektory velkochovů prasat a drůbeže se staly v ČR v minulém období dalšími vhodnými oblastmi pro účinné realizace velkých penězovodů z národních a investičních dotací do velmi velkých podniků a agroholdingů, které zde z dotací vyčerpávají v posledních letech rozhodující většinu peněz.

Ministerstvu zemědělství pod vedením bývalého ministra zemědělství Tomana však ani výše uvedené zřejmě nestačilo a chtělo proto do nového období ještě více zvětšit diskriminaci menších a středních zemědělských podniků v ČR s výměrami až do 2000 ha tím, že do návrhu Strategického plánu, který následně schválila celá vláda Andreje Babiše, zapracovalo kromě redistribuce 10 % ještě i další vyhytralé a účelové snížení přímých plateb pro všechny zemědělce o 1000 Kč/ha. To bylo provedeno za účelem ještě dalšího přívodu i této části peněžních prostředků z přímých plateb do II. pilíře od všech zemědělců pro ještě další a větší podporu především velkochovatelů prasat, drůbeže, pěstitelů meziplodin a některých investic souvisejících s výše uvedenými chovy. Tento návrh ve skutečnosti

provedl „redistribuci“ celkem ve výši 26 % s tím rozdílem, že na zpětnou platbu na první hektary použil pouze 10 % peněz, tj. 630 Kč/ha a zbylých 16 %, tj 1000 Kč převedl účelově na další posílení penězovodů do již výše uvedených sektorů. Toto zdůvodnění převodu je paradoxně navíc přímo uvedeno i v původním návrhu Strategického plánu.

Srovnávací orientační kalkulačka, kterou si musela sama ASZ ČR orientačně vypracovat, protože MZe podobné porovnání doposud nikde nezveřejnilo, a která vychází i z aktualizovaných údajů v novém Strategickém plánu, je těchto finančních machinací v prvním pilíři poškozujících výrazně na přímých platbách všechny zemědělce jasným důkazem. Z tabulky vyplývá, že například podnik, který obhospodařuje 2000 ha by přišel původním „Tomanovým“ návrhem Strategického plánu s odpočtem 1000 Kč/ha a redistribucí 10 % celkem až o 700 000 Kč, podnik 1000 ha by přišel o 520 000 Kč, podnik 200 ha o 378 000 Kč a podnik s 50 ha o 123 000 Kč ve srovnání s nově upraveným „Nekulovým“ Strategickým plánem s tolik diskutovanou redistribucí 23 %, který byl schválen novou vládou a nyní poslán do EU.

Pokud k dané situaci připočteme ještě i tu skutečnost, že současná vláda potvrdila, že výše podpor v I. pilíři, tj. na přímé platby zůstává naprosto stejná jako je tomu v současném období a že se ale navíc nově od roku 2023 velmi výrazně zvyšuje díky kofinancování ve výši 65 % objem peněz přidělených do II. pilíře, a to ze současných 12 miliard Kč o téměř 60 % na částku 19 miliard korun, tak

Spojí-li si ale s potravinami, které budou prodávány na našem trhu, a vyjádření představitelů tuzemských zemědělských nebo potravinářských podniků o raketovém budoucím růstu jejich cen, může to řadu spotřebitelů od preference domácí produkce odradit. Teze o ceně chleba, například ve výši 200 korun, tak rozhodně nepodporují snahy o vyšší soběstačnost naší země ve výrobě a uplatnění tuzemských potravin na našem trhu, a naopak od jejich nákupu odrazují.

*Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR
Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR*

stávkové hnutí, různé petiční akce a zastrahování občanů možným nedostatkem potravin a výrazným navyšováním jejich cen z těchto důvodů organizované Agrární komorou a Zemědělským svazem namířené proti současné vládě nemají vůbec žádné reálné a skutečně v tomto smyslu pravdivé opodstatnění.

Jedinou pravdou se v těchto případech již může nabízet snad pouze to, že Agrární komora a Zemědělský svaz využívají své členy prakticky pouze jako „ovce“ k podpoře a prosazení dalších možných přesunů peněz od samotných těchto menších a středních podniků a podnikatelů k podnikům holdingového typu a k těm velmi velkým podnikům tj. od 2000 ha, jak je více specificky označuje i kategorizace Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Dnes tito malí a střední zemědělci demonstrovají za návrat k „Tomanovu“ Strategickému plánu a tím vlastně volají po tom, aby se jejich dotační peníze na přímých platbách zase snížily a přesunuly po vzoru tohoto „Tomanova“ Strategického plánu opět ještě více z jejich menších podniků především k podnikům chovajícím prasata a drůbež, případně pěstujícím meziplodiny a k podnikům s výměrami nad 2000 ha. Je to od nich velmi milé a velké gesto, ale měly by zvážit, zda jim tyto peníze a dotace nebudou později někde třeba i chybět. Některé ekonomické výstupy z ÚZEI totiž již nyní ukazují na to, že nejvíce ekonomicky ohroženou skupinou z pohledu ČPH (Čisté přidané hodnoty) se stávají právě krom nejmenších podniků i podniky s výměrami do 1000 ha a do určité míry i podniky až do 2000 ha. Je potřeba toto vše zvážit i vzhledem ke sku- ▶▶

tečnosti, že II. pilíř tento přesun peněz vůbec nepotřebuje, protože do něj přibude, jak bylo již dříve uvedeno ve srovnání se současností, 60 % peněz na dotace navíc.

Nový „Nekulův“ Strategický plán je v porovnání s „Tomanovým“ Strategickým plánem pro všechny zemědělce minimálně do 2000 ha v přímých platbách jednoznačně výhodnější a spolu s dalším schváleným ohromným navýšením rozpočtu II. pilíře výrazně podpoří i ty největší zemědělské podniky tak, jak tomu doposud nikdy nebylo. Celkový rozpočet na

dotace do zemědělství se ze současných 33 miliard Kč navyšuje na 40 miliard Kč. K tomu je potřeba ještě připočítat národní dotace ve výši 5 miliard Kč, které také navíc směřují převážně na podporu velkých a největších zemědělských a zpracovatelských potravinářských podniků.

Protivládní demonstrace organizované Agrární komorou a Zemědělským svazem jsou z výše uvedených pohledů absolutně mimo skutečnou finanční realitu a stav v zemědělství.

Srovnávací sestava dopadů původního „Tomanova“ a nového „Nekulova“ Strategického plánu na některé velikostní kategorie zemědělských podniků je na prostější straně.

Srovnání jasně ukazuje zcela negativní dopad původního návrhu na všechny zemědělce v porovnání s novým Strategickým plánem s redistribucí 23 %.

Ing. Jan Štefl, místopředseda ASZ ČR

O Asociaci a Strategickém plánu SZP v médiích

Prosazená změna ve Strategickém plánu SZP a dění s tím související bylo po celý leden v zájmu mnoha médií, a to i těch, která zemědělská problematika dříve míjela. O Asociaci a sedlácích tak bylo opravdu hodně slyšet.

Dne 12. ledna jsme uspořádali na téma Strategického plánu a postoje Asociace k němu v hlavní kanceláři tiskovou konferenci, které se zúčastnilo 25 novinářů převážně z celostátních médií a pět televizních štábů.

Zacílení odvysílaných reportáží na různých televizních stanicích, v rádiích a článků v médiích bylo ve většině případů na laickou veřejnost. Ta tak měla možnost se v celé situaci lépe orientovat a pochopit také odlišnosti, roli a vůbec význam našeho typu zemědělského hospodaření a seznámit se s názory Asociace.

V průběhu ledna byli zástupci Asociace ve vysílání České televize hned v několika reportážích v Událostech, ve Studiu ČT 24 a dvakrát i v Událostech v regionech. Na TV Nova pak v Televizních novinách, ve Snídani s Novou a na TN LIVE. Rovněž tak v hlavní zpravodajské relaci na CNN Prima News.

Následovala vystoupení v rozhlase - opakovaně v Českém rozhlase (např. v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu), dále v rádiu „Zet“ a v Radiu Proglas.

Více než stovka článků vyšla v tištěných médiích a na internetových serverech, pouze Česká tisková kancelář, od níž přejímají texty další média, vydala 20 agenturních zpráv, v nichž byl zmíněn názor Asociace či citace některého z jejích zástupců.

Šárka Gorgoňová, 8. 2. 2022

Porovnání dopadů původního návrhu Strategického plánu (Toman) a nového schváleného Strategického plánu (Nekula) na jednotlivé velikostní kategorie zemědělských podniků.

	Platba BISS + redistribuce na 1 ha dle výměry zemědělského podniku v ha.									
	50	100	150	200	300	500	1000	1500	2000	2500
Nová BISS + redistribuce 23% (od roku 2023)	5 902 Kč	5 902 Kč	5 902 Kč	4 892 Kč	3 882 Kč	3 073 Kč	2 467 Kč	2 265 Kč	2 164 Kč	2 103 Kč
Původní Tomanův Strategický plán MZe (+10% redistribuce - 1000kč/ha (TTP))	3 437 Kč	3 437 Kč	3 437 Kč	2 998 Kč	2 559 Kč	2 207 Kč	1 944 Kč	1 856 Kč	1 812 Kč	1 785 Kč
Rozdíl ve prospěch redistribuce 23% po odečtení sazby Původního návrhu Strategického plánu MZe = podniku zůstane přímá platba navíc (+) :	2 465 Kč	2 465 Kč	2 465 Kč	1 894 Kč	1 323 Kč	866 Kč	524 Kč	409 Kč	352 Kč	318 Kč
	Celková platba BISS + redistribuce dle výměry zemědělského podniku v ha.									
Nová BISS + redistribuce 23% (od roku 2023)	295 105 Kč	590 210 Kč	885 315 Kč	978 365 Kč	1 164 465 Kč	1 536 665 Kč	2 467 165 Kč	3 397 665 Kč	4 328 165 Kč	5 258 665 Kč
Původní Tomanův Strategický plán MZe (+10% redistribuce - 1000kč/ha (TTP))	171 850 Kč	343 700 Kč	515 550 Kč	599 550 Kč	767 550 Kč	1 103 550 Kč	1 943 550 Kč	2 783 550 Kč	3 623 550 Kč	4 463 550 Kč
Rozdíl ve prospěch redistribuce 23% po odečtení sazby Původního návrhu Strategického plánu MZe = podniku zůstane přímá platba navíc (+) :	123 255 Kč	246 510 Kč	369 765 Kč	378 815 Kč	396 915 Kč	433 115 Kč	523 615 Kč	614 115 Kč	704 615 Kč	795 115 Kč

Příloha k časopisu Selská revue 1/2022

Cesta ke změně ve Strategickém plánu SZP EU

Vydala: Asociace soukromého zemědělství ČR, Samcova 1, 110 00 Praha 1

www.asz.cz

únor 2022

DTP: Ing. Veronika Jenikovská

Tisk: Triangl, a. s.